

ELŐFIZETÉS

HETILYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 25 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hatású pont sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomatékos 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Csütörtök, szeptember 27.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A felekezeti béke.
A napi politikából.
A kínai háború.
A persa sah Budapeston.
Menyasszonyi borotválják az aradi embert — Londonban.
A két fátyolos hölgy.
Angolok és magyarok a rendőrség előtt.
Apróságok a sahról.
Tárcsa: Kicsi mesék nagy uraknak. Irta: Thury Zoltán.
Csarnok: Gyógyulás. Irta: Csehov Antal.

A felekezeti béke.

Arad, szeptember 26.

A nyolczvanas évek elején szomoru jelenség mutatkozott Németországban, a hol a felekezeti türelmetlenségnek szószólója a császár udvari prédikátora volt és ki népgyűléseken, korcsmákban, lebu-jokban valóságos fanatizmussal szította a gyűlölséget, mely átcsapva a német határokon, különösen Franciaországban és Ausztriában talált termő talajra és a leg-ujabb kor története sok-sok tanuságát adja annak, hogy nem az üldözött feleke-zet, hanem az országok közrendje, annak politikai és társadalmi élete szenvedte meg leginkább, hogy az evangélium szent tanai lábba tiportattak.

Ez országokban a lakosság mohón szedte magába e tévtanokat, a szenvedé-lyek fel-felcsaptak és a türelmetlenség ve-zéreinek nem is kellett nagy agitációt kifejteni, ment minden magától ott, ahol

az erkölcsi, a tiszta vallási érzület ki-pusztult a népek szívéből.

Es ha nem hunyunk szemet a nálunk feltukkant felekezeti harcok fejlődési pro-czesszusa előtt, egymegdönthetlen igazsá-got fogunk találni, mely a magyar nem-zet dicsőségére szolgál minden időkre. Ez az igazság pedig az, hogy nálunk az er-kölcsi érzék nem halt ki a népből, hogy nálunk az üdvözítő keresztény tanok nem veszték ki a nép lelkéből és ha itt-ott fel-tűnedezett a felekezeti türelmetlenség, gyűlölség, ez mesterileg fejlesztett jelen-ség volt, és akik fejlesztették, önző, go-nosz szándékból vezették félre saját hi-veiket.

Legjobban jellemzi ez igazságot ma-gának a néppártnak szomoru története. Kik voltak és kik e pártnak fejei? Azok, kik hasznat vártak e küzdelemből saját maguknak és kik nem rettentek vissza még attól sem, hogy vér fesse nyomdo-kaikat, ahol a vallási türelmetlenség kon-kolyát elhinteni iparkodtak. Es kik voltak annak a pártnak harczoló katonái? Eret-len heccz-káplánok, az alsó papságnak megromlott lelkü egynehány tagja, akik megrágalmazták egyes felekezetek hívőit, sárral dobálták hazánk legjobbainak em-lékét és a porba akarták rántani az igaz ha-zafiságnak, a tisztult liberalizmusnak apos-tolait. Az ördögi munka rövid időre gyű-mölcsöt termett, de a nép nem kívánta megízlelni, csakhamar megundorodott tőle és ha gyógyító szerként hirdették az élet piacznán — eldobta magától, mert érezte benne a mérget.

Ez a józanság, dicsősége a nemzetnek; ez a visszautasítás annak a jele, hogy az evangélium szent tanát megméltelyezni nem türi az igazán keresztény szellemű és lelkületű magyar nemzet. Hiába küzd a reakció, hiába jár kísérteni köztünk a mult sötét századainak kísértete és hiába hívja fegyverbe a fekete sereg elaljasodott katonáit, ebben a harczban vesztes lesz az ördög kardja és győzelmi glóriában tündökölni fog a Megváltó keresztje és azon az ige: szeresd felebarátodat, mint tenmagadat.

Tisza Kálmán, a dunántuli evangélikus református egyházkerületnek közgyűlésén e tárgyban emelt szót. Az ő szavaiban leplezetlenül mutat arra a veszedelemre, mely a felekezeti türelmetlenségben rejlik és az a férfiú, aki nagyváradi beszámoló-jában az egész ország előtt kifejtette a haza boldogulásának feltételeit, ezen a közgyűlésen egészítette ki politikai hit-vallását és reámutatva a katolikus és református hívők közé vetett konkolyra, óva figyelmeztet a felekezeti béke meg-bolygatására irányított törekvésekre.

Az ultramontán törekvést olyannak jelezte, mely elsősorban a haza elleni mérénylet és lelkesítőleg hirdeti, hogy mindnyájunknak közös érdeke, hogy a mostani sötét áramlatokkal szembe álljunk és így azoknak terjedését mentől előbb teljesen megakadályozzuk. Ugyanez a me-mento vonul végig Apponyi gróf jászbe-rényi beszámoló beszédjén és mikor azt hangoztatta, hogy a liberális párt és a kormány azon az uton kíván haladni, me-

TÁRCZA.

Kicsi mesék nagy uraknak.

Irta: Thury Zoltán.

Realizmus.

Az egyik asztalon nagy sárga pergamentre a legesleges bibliát írta le egy tudós barát. A másik asztal mellett pedig ugyancsak nagy sár-ga pergament lapokra a tetejében költött tör-téneteket írt egy másik barát. És néha a ko-lostor csendjében összeveszekedtek.

— Én vagyok az igazság — mondta a bibliás.

— Én vagyok az ötlet — dicsekedett a másik.

És egy számár inasa is volt a barátoknak, valami félkegyelmű páter. Nem értette sem az egyik, sem a másik írást, ámbár hogy bele-bámult mind a kettőbe és rakosgatta a perga-ment lapokat ide-oda, a hogy egyik-másik épen a keze ügyébe esett. Néha a bibliát tette arra az asztalra, a melyen a regény született és a regényt a másikra, a melyeken a biblia épült fel.

És a barátok csak tovább írtak.

És a regényből a bibliába csuszott a sok ötlet és a bibliából átsurrant a regénybe az igazság.

Messiás.

Csodálatosan fényes, aranyos nagy temp-lomnak a kapujában összeesett egy lázban égő szegény, beteg asszony. Rongyokba kötött pi-czi gyerek feküdt az ölében, kis tömpe orroc-skájával az anyja keblét lökdöste és sirt. Az nap éppen valami nagy ünnep volt. Magas rugókon himbálódzó batárok robogtak a temp-lom elé, paszományos lakajok ugrottak le a bakról, hogy kiségsék a jámákat, a kik kis, finom cipellős lábaikkal alig érintették a kö-vezetet, míg belibegték a templomba. Az urak templomába tudniillik, mert szegény embert nem engedtek be a sekrestyések, a kik az aj-tóban a jegyeket szedték el a publikumtól, még valami sokkal nagyobb urat is vártak. Va-lami herceget vagy mit — s midőn elkezdő-dött volna a mise, elegáns pap jött ki a kapu-ba egy kicsit körülnézni.

Akkorára már egész csomó szegény ember telepedett le a lépcsőre: — rongyos vén asz-szonyok, öreg nyomorékok, betegek — csunya gyűlevész nép a kórházakból, meg a külváro-sokból. Az elegáns pap undorodva fordult el tőlük és leszdta a sekrestyéseket.

— Minek engedik ide ezt a sok rongyost. Tisztítsák meg a lépcsőt. Mindjárt itt lesz ő fensége.

A sekrestyések erre letaszgálták a már-ványkövekről mindenkit. A ki nem ment szép-

szerevel, azt hátba is verték s a sok rongyos ember meszebb, künn a téren csoportba verő-dött és zugolódtak valamennyien. Voltaképpen egy volt a panaszuknak még a formája is, mert az ilyen forma ember nem tud szépen, uriasan beszélni, — és egy a vágyakozásuk is. — Bosszu! Hogy valaki jöjjön és fizesse visz-sza az uraknak azt, ahogy a szegény emberrel elbánnak. — Sülyessze el a palotákat, forgá-csolja szét a batárokat és hengeresse meg a sárban a selymet.

És ekkor ért hozzájuk támoiyogva a lázas beteg asszony, karján a gyerekekkel.

Egyszerre oda pillantott a nyomorult mind, s megdöbbenve, némán bámultak reá. Aztán tapogatózva közeledtek, mintha megvakultak volna s megilletődve szóltak a szegény asz-szonyhoz:

— Eg a gyermeked feje. Nem látod?

— Olyan, mint a kicsi Jézus a képen.

— S hátul, elkábulva, suttogott egy öreg ember:

— Ez az!

A szolgálat.

Kitünő kocsisom van. Ugy bánik a loval, mintha bársonyt kefélne, nem iszik, tisztalelkű és becsületes, épen csak az a baja, hogy egy kicsit hóbortos. Sok, mindenféle könyvet, meg füzetet olvas, a mihez kicsi az esze, s a mit kised belőlük, az összezavarja szegénynek az

lyen a felekezeti béke virágai virulnak, egy jobb, egy szebb, egy valódi keresztényies időszaknak képét világította meg, mely elsöpri, megsemmisíti a középkor sötét lovagjainak politikáját.

A néppárt fölött meghúzták tehát a halálharangot, annak erőlködése, gyalázatos aknamunkája nem fog nálunk diadalmaskodni, mert résen állanak a nemzet legjobbjai, és mögöttük a józan gondolkodású, keresztény érzelmű magyar nép, mely a szent kereszttel kezében már anyviszor nyert fényes csatát a hitetlenek, hordái felett. △

A napi politikából.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 26.

A nagyváradi beszámolóval friss politikai élet indult meg. Két napig kizárólag a Tisza beszédével foglalkozott a sajtó és találgatta, minő felelet érkezik arra Jászberényben. Vasárnap óta az Apponyi beszédéhez fűznek megjegyzéseket és összehasonlításokat.

Az ellenzéki sajtó, meg azok az organumok is, a melyek szíves örömet összeveszejtenék a szabadelpvüpartiakat egymással, szörzálhasogatva keresik, kutatják az ellentéteket a két beszédben és szinte bámulatra méltó gondossággal állítják össze az egyes tételeket, hogy aztán örömujjongásba törve ki, így kiált-hassanak fel:

— Heuréka!

Ime, megtaláltuk. Tisza nem akar Apponyiékkel maradni, Apponyi nem akar a Tiszákkal együtt működni. És ezek a jó urak nem veszik észre azt, hogy, a mi pedig a lényegét illeti, a politikai elveket, az irányzatokat, a jövő munkásságát, — ezekben eltérés nincs a Tisza és Apponyi felfogásában.

Mind a ketten elítélik a felekezeti viszályt, mind a ketten az állami és társadalmi együttműködés propagálói, a mit Apponyi oly találoan az erők egyesítésének nevez.

Szell Kálmán kormányzásában látják itt is, ott is a biztosítékát nemcsak a pártegységnek, hanem a közös együttműködés előfeltételeinek is.

agyát, hogy néha megbokrosodik, akár csak a lova, akármilyen jámbor.

A multkor bejön hozzám s azt mondja:

— Tessék tudásba venni, hogy nem maradok a tekintetes urnál.

— Miért? rossz gazdád vagyok?

— Nincs panaszom, hanem nem szolgállok tovább.

— Aztán hogy akarsz megélni?

— Majd csak valahogy kereskedem egy-gyel-mással.

— Aztán nem jobb a bizonyos kenyér?

— Jobb, de nekem nem kell. Szolgáljon urat a lelketlen állat, a ló, számár, meg az ökör . . . Az ember nem arra való.

— Bolond vagy. Látod, nem így kell ezt elgondolni. Neked parancsolok én, nekem a főszolgabíró, annak az alispán, az alispánnak a főispán, a főispánnak a miniszter, a miniszternek a király . . .

— No és aztán? Itt már nem megy tovább a tekintetes ur . . .

— Annak meg a nép. Visszaszáll reánk az uraság. Ha nem tetszik nekünk a mit csinál, protestálunk. Ha nem használ kihuzzuk a kardot. Te felülsz az egyik lóra, én a másikra . . .

— Aztán benne van a népben a cseléd-ember is?

— Benne, ő is egy a sokból.

— Bizonyosan tetszik tudni?

— Persze, én csak meg nem csallak.

Az én embernek földerült az arca. Megnyugodott s méltósággal ment ki az alko-ba a lovai mellé.

Itt ellentéteket keresni valóban csak a szét-huzás szándékaival lehet.

. . . Az országgyűlési czyklus utolsó ülés-zaka előtt vagyunk. Igen valószínű, hogy ez ülészak a legrövidebb lesz és az időt a legfontosabb állami szükségletek feletti intézkedések fogják igénybe venni. Tekintettel a kö-zelgő választásokra pedig sok, igen sok beszé-det fogunk hallani, a mik nem annyira az ügy érdemére vonatkoznak, hanem „haza“ szólanak: a választókerület-kbe.

Mindezzel azt akarjuk mondani, hogy ettől az évtől sokat várni nem lehet ér nem is szabad.

A tulajdonképeni munka korszaka a választások után kezdődik meg.

Majd ha lezajlanak a választási mozgal-mak, ha lecsillapulnak a szenvedélyek, friss erőben fogjuk látni a parlamentet, a melyre nézve előre megjósolhatjuk, hogy a reformok korszaka lesz.

Addig pedig türelmet és bizalmat kérünk.

TÁVIRATOK.

Lónyay grófok.

Frankfurt, szept. 26. (Saj. tud. táv.) Lónyay Elemér gróf és neje Stefánia Angliából Frankfurtba érkeztek a Hesseni nagyhercegi pár látogatására.

Börtönre ítélt konzul.

Hamburg, szept. 26. (Saj. tud. táv.) Az itteni törvényszék ma 15 havi börtönre ítélte Haurilt Leó amerikai alkonzult, mert két amerikai nőt egy örökségi ügyben 24 ezer márka erejéig megcsalt.

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 26.

Egyrésről a békealkudozások folynak, másrésről pedig olyan készülődésekről hallani, mintha csak ezután következnek az igazi háboru. A regens királyné megbizásából ugyanis Tuán herceg titkos ediktumot bocsátott ki, mely szerint a császári udvar a háborut minden körülmények

között tovább viszi. Egyben borzasztó fenyegetéseket tartalmaz azok ellen, kik az idegenek ellen való harczot nem támogatják. Az európai nagyhatalmak diplomatai pedig memorandumokban, jegyzékekben tárgyalják a béke pontjait, a feltételeket. Hogy vág össze ez a két ellenlétes dolog, mely különben nem meglepő a kelet-ázsiai háboru rejtelmekkel, talányokkal teli krónikájában.

Ebből a zürzavaros világból vett újabb értesüléseink a következők:

A vezérkar jelentése.

Pétervár, szeptember 26.

Saharov tábornok e hó 12-én elfoglalta Hulancsent a Sungari folyó közelében. Egy különítmény, mely két zászlóalj gyalogságból, hat ágyuból és egy lovasszázadból áll, rendeletet kapott, hogy Hulancsen városa ellen nyomuljon. A Hulan folyó jobb partján néhány század gyalogság, 12 ágyu és két lovasszázad működött, a melyek hajókon egész a Hunan folyónak a Sungari folyóba való betorkolásáig hatoltak, honnét a város ellen vonultak. Négy száz kínai megszállva tartott egy, a város előtt fekvő erődöt és megindította a tüzelést, de csakhamar visszavonulásra kényszerítettet. A város közelében megkísérelték az ellentállást, de visszaszorítottak és elmenekültek. Saharov tábornok Fudutug kormányzóhelyettestől levelet kapott, a ki harcz nélkül meg akarta adni magát és Saharov rendeletére meg is adta magát. Hat ágyut, számos rossz fegyvert és kis mennyiségű élelmiszert foglaltak el. Veszteség nem volt. A Hulancsen elleni előnyomulás alkalmával észrevehető volt, hogy a falvak lakossága nem hagyta el ezeket, mint annakelőtte, hanem helyén maradt. Sansingban több mint 800 munkást fogadtak fel a vasútépítéshez.

Jaj az árulóknak!

London, szeptember 26.

A Standard jelenti Sanghaiból 24-ről:

Itteni kínai hivatalnokok jelentik: A régens-császárné nevében Tuan herceg titkos ediktumot bocsátott ki, amelyben közli az egész birodalom főbb hatóságával, hogy a császári udvar elhatározta, hogy a háborut az idegen hatalmak ellen minden áron folytatja. Az ediktum minden hivatalnokot, aki a mandsukat nem támogatja, avval fenyeget, hogy mint árulót lefejezik, családját kiirtják és őseinek sírjait elpusztítják.

Az órák.

Egyszer megbolondultak a városban az órák. Megezik ez az emberekkel is, a kiket pedig az Isten alkotott meg; mennyivel inkább megtörténhetik hát az órával, a minek csak ember a mestere. És a szegény megzavarodott eszü órák a helyett, annak hogy rendje és módja szerint elkongatták volna az időt, elkezdtek kiabálni:

— Hajnali négy! Föl nyomorultak a vaczokból. Kezdődik a vásár.

— Kilencz óra. Gazdagok, forduljatok a fal felé!

Tizenkettő! mennyi sok embernek nincs mit ebédelni . . .

— Négy óra . . . Zsupsz! Oszzeesett az állvány. Tizennyolcz férfi és nyolcz asszony elvégeztetett.

— Hat óra! Lányok, készüljete az utcára.

— Félnyolcz! Kezdődik az orfeum.

— Éjfél. Fázom. Nincs fám és szemem. Megfagyok. Isten veled világ . . .

A hatóság — igen helyesen — lebunkóztatta az órákat s ezzel a maga részéről befejezte az ügyet.

Népképviselet.

Egy muszka jött hozzánk a napokban. Nagy szeret bennünket, hát gondolta, hogy egy kicsit körül néz ebben a szép országban. Különösen a parlamenti népképviseletre volt kíváncsi. Ilyet otthon még nem látott. Va-

lami felséges lehet az, hogy a tömeg függetlenül gondoskodik a maga jóvoltáról.

Es elment a faluba s beszélgetésbe ereszkedett a polgárral.

— Aztán képviselőt választottak, bácsi?

— Igen, nagy ivás volt.

— Aztán kire szavazott, bácsi?

— Nem tudom. Nagyon részeg voltam.

A muszka szomoruan ment haza.

A pénzek.

Egy nagy vasládába sok ezüst pénz került össze a betivásárok messze mindenféle vidékéről.

Egyiket a tótok hozták, másikat az elálok, szászok — keszkenőért, csinált virágokért — s a sok tallér egy csomóba gurigázva beszélgetett. Egyszer az egyik félrecsuszott a szomszédja mellől, mint valami kényeskedő kisasszony és elkezdett sipogni:

— Jaj, hamis pénz.

A többi tallér is a tulsó sarokba gurigázott és a láda falához lapulva egyedül maradt a hamis pénz. A garmada most már egymás között tiszta, becsületes társaságban beszélte meg azt a gyalázatoságot, hogy közjük került a hamis tallér.

— Hogy idetolakodott ez a piszok . . .

— Nem szégyenli ki a szemét!

— Es a hamis pénz elkezdett keservesen sírni.

— Tehetek én arról, hogy törvénytelen gyerek vagyok . . .

Waldensee Kinában.

London, szeptember 26.

A Morningpost jelenti Sanghaiból máról: Waldensee gróf megérkezését ma várják Takuba. Hír szerint azonnal ultimátumot fog átadni, melyben követeli, hogy az idegenek ellen kifejtett ellenállás öt vezetője néhány órán belül kiszolgáltassék. Ha ezt a követelést nem teljesítik, akkor megtörténik a hadüzenet. Azt hiszik, hogy Németország birtokába veszi Vusungot és a Kiangsi-arzenált, ami által abban a helyzetben volna, hogy Sanghait uralja. Épp úgy birtokába fogja venni a Jangcet uraló Kiangkin erődöket. Franciaország támogatni fogja Németországot. Oroszország az északi vasutat átengedte Németországnak.

A békealkudozások.

London, szeptember 26.

A Times jelenti Pekingből e hó 10-éről: Az oroszok azt a szándékukat fejezték ki, hogy a télen át 2500 embert hagynak Pekingben. A kínai udvar még Sansi tartomány északi határán van és megvárja a pekingi dolgok fejlődését. A Li-Hung-Csang által ajánlott meghatalmazottak közül, akik a hatalmakkal a tárgyalásokat folytatnák, a hatalmak elfogadták a nankingi és vucsangi alkirályokat; Junglut, akinek csapatai első sorban támadták meg a követségeket, visszautasították.

Washington, szeptember 26.

Hivatalosan jelentik, hogy Chaffe tábornok rendeletet kapott, hogy a béketárgyalások alatt egy ezred gyalogság, négy osztály lovasság és egy könnyű üteg Chaffee parancsnoksága alatt, mint a követség őrsége, Pekingben maradjon, a többi csapatok azonnal Manilába küldessenek.

Páris, szeptember 26.

Mint a Matin jelenti, Delcassé külügyminiszter a hatalmakhoz memorandumszerű köriratot intézett, melyben a Kinával való béketárgyalásokra nézve a következő főpontokat állítja fel: Az erődök lerombolása a szerződéses kikötőkben, a stratégiai pontok megszállása a kívánt garanciák teljesítéséig, a vétkesek megbüntetése módjának megállapítása és a Kinával

A gödör.

A gyár udvarára két olajos zubbonyba bujt nyomoruságos munkás ment be reggel egy kicsit megkésve. A honyuk alatt kendőbe kötött kenyér karajt cipeltek és a sorsukról panaszkodtak egymásnak, miközben a belső udvarról, a hol sok zöld lomb és cifra virágágyak között kaczer kis palotában az igazgató lakik, gyors iramodással robogott ki egy fényes kocsival a direktornéval, meg a társalkodó kisasszonyval. Az egyik munkás utána nézett s aztán megállította a társát, hogy hallgassa meg a szentenciáját: a gazdagokra és a szegényekre vonatkozólag.

— Nézz csak ide — mondta nagy okosan — itt a gyárudvar közepén egy nagy gödört kellene ásni s abba beleönteni minden pénzt. Azokét is, a sokat; a mienket is, a keveset. Akkor aztán senkinek se lenne pénze, csak éppen a gödörnek. Ha nekik kellene két forint, odamennének s kivennének két forintot. Ha nekem kellene, én is csak onnan venném. Ez lenne a rend.

— Hát aztán, ha csizmára lenne szükség, mit csinálnál? Az nem volna a gödörben.

— Mit? Kivennék hat forintot, elvinném a csizmadiához s mindjárt lenne csizmám.

— Te bolond. Csak nem lenne olyan szamárnál a csizmadiá, hogy csizmát csináljon, amikor ott a gödör s ő is hozzányulhat...

— Az ám, a gödör...

való fegyver- és lőszerkereskedelem eltiltása.

A német jegyzék.

London, szeptember 26.

A Reuter-ügynökség jelenti New-Yorkból 25-éről: Itt a következő londoni táviratot teszik közzé: A Hatsfeld gróf német nagykövet és Salisbury lord közt ma folyt beszélgetés alkalmával az utóbbi majdnem ugyanazokkal a kifejezésekkel, melyeket az amerikai válasz használt, kifejtette, hogy nem hajlandó a német jegyzékben foglalt javaslatához hozzájárulni.

Angolok és magyarok a rendőrség előtt.

— Egy londoni cég büvvádi feljelentése. —

Budapest, szeptember 26.

A budapesti főkapitányság bünyügyi osztálya egy büvvádi följelentéssel foglalkozik mostan, melyben egy londoni cég vádat emel két fővárosi gyáros ellen, akik a följelentés szerint jóhiszeműségüket kijátszták és egy közös szerződéses ügyletben csalárdul jártak el.

Az esetet a következőkben ismertetjük:

Steiner Armin és Ferencz ó-utcai gyárosok egy carbid-gyár alakítására szerződésre léptek egy tekintélyes londoni céggel, mely Budapesten „Hungarian Lighting Syndicate Limited” név alatt jegyeztette be magát a cégjegyzékben. A gyár üzemére szükséges volt egy vizerőnek a megszerzése, ebből a célból ajánlotta a budapesti cég az angol gyárosoknak, hogy vegyék meg a Popelka és társa cég által opcióban birt, Felső-Magyarország Gibbárt községében fekvő vizerjét, illetve, hogy ezen vizerőre opció szereztessék.

Az angol cég ebbe belé is ment, a vizerőt meg sem vizsgálta, megbizva magyar érdektársaiban, az opcióra a szerződést megkötötték, melyért évente 1000 font sterlinget kellett fizetniök a társas-cégnek.

Az angol gyárosok, hogy nagyobb biztosítékot szerezzenek maguknak, kikötötték, hogy az opció megszerzéséhez Steiner Armin és Steiner Ferencz is felerészben hozzájáruljon és midőn e tekintetben is megegyeztek a szerződő felek, az angolok 500 font sterlinget kifizettek Popelka és társa cégnek, melyet Brüll Ignác dr. fővárosi ügyvédhez beküldöttek.

Az angolok a jóhiszeműségükkel rutul felültek, mert ugyanakkor, amidőn Brüll ügyvéd jelenlétében Steinerék is lefizették az 500 font sterlinget Popelka és társa cégnek, az ugyanezen céggel kötött titkos szerződésük értelmében, Steiner Armin és Ferencz visszakapta az 500 font sterlinget, sőt a Popelka cég még az angolok pénzéből is juttatott a magyar cégnek 150 font sterlinget, közbenjárás címén. Ugyanebben a titkos szerződésben Steinerék azt is kikötötték, hogy amennyiben az angol gyárosok az opció idejének letelte után, a vizerőt megvették, Steinerék a vételár felét: kilencvenhatezer forintot kapnak ismét közbenjárás címén a Popelka-cégtől.

Az opció határideje lejárt, de miután annak meghosszabbítása szükségessé vált, a régi feltételek mellett újra megkötötték a szerződést a Popelka-céggel, az angolok ismét beküldötték az 500 frank sterlinget szerződési árt. Steinerék is lefizették az őket illető részt, amit az ismert módon újra visszavettek, megszerelve még azzal a 250 sterlinggel, melyet a Popelka cégtől kaptak.

Az opció 1899. évi február 28-án újra lejárt Steinerék megint egy kísérletet tettek, hogy az opció április hónap végeig meghosszabbítsák és ezuttal már csak 200 font sterlinget kértek erre a célra. Az angol cégnek gyanusan tűnt fel ez az újabb ajánlat és

miután már 1000 font sterlinget, vagyis 2400 koronát fizetett az opcióra, a megvételre ajánlott vizerőt szakértőkkel megvizsgáltatták és ekkor derült ki, hogy az teljesen hasznavehetetlen, értéktelen.

Az angolok látva a hamis eljárást, bizalmas uton érdeklődni kezdtek Steinerék üzleimeiről. Ekkor azután az is kiderült, hogy Steiner Armin és Ferencz maguk is tudták, hogy a vizerő hasznavehetetlen, sőt ugyanebben az időben, saját céljaikra egy más vizerőt szereztek; így nyilvánvaló volt, hogy a kérdéses opció csak arra volt jó, hogy annak vételárán a Popelka-céggel osztozkodjanak.

Ezek alapján kéri az angol cég a budapesti főkapitányságot, hogy Steiner Armin és Steiner Ferencz család büntette miatt a büvvádi nyomozatot sürgősen megejtse.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

* **Az első operett újdonság.** A színházi előleges jelentés részletesen ösmertette az új színi-évad egész évi programját és abból kiténik, hogy az igazgató kiváló sulyt helyezett az operettre, mert a legtöbb újdonságot ezen műfajban fogja színre hozni. Az első operett újdonság *A kis szőkevény* lesz, mely kedves zenéjével, eleven jeleneteivel a fővárosban állandóan a műsoron maradt és a közönség nagy tetszésével találkozott. A társulat szolgalmasan tanulja az operettet, alaposan elkészül előle és Békessy karmester nagy ambíciót helyez abba, hogy mikorára műsorra kerül, az egyes szereplők és a zenekar tökéletes készütséggel lépjenek a közönség elé.

* **Mészáros Kálmán Aradon.** Az országos színész egyesület komolyan foglalkozik a vidéki színészet ügyeivel és ma már abból az eiből indul ki, hogy a vidéki színészet ügyén csak úgy lehet valamiképp lendíteni, ha nem csupán közgyűlések hivatalos jelentéseiből meríti az egyesület az adatokat, hanem lehetőleg közvetlen tapasztalatok alapján ösméri meg a helyzetet. Ez az iparkodás vezetői Mészáros Kálmánt, az országos színészegyesület igazgatóját is, ki a színházi hivatalos értesítés szerint, a megnyitó előadásra lejön Aradra.

* **Estéli próba a színházban.** Péntek este *Hamlethól* a társulat próbát fog tartani az aznap megérkező Molnár László rendezése mellett, a főpróba szombat délelőttre lett kitűzve. Nem tudjuk, hogy mi indítja arra a rendezőseget, hogy azon nap délelőttjén tart főpróbát, a melynek estélyére van az előadás kitűzve. Ezt a beosztást határozottan rossznak és elhibázottnak kell tartanunk, mert szinte képtelenség este nagy drámai erővel játszani, mikor az egyes szereplők néhány órával az előadás előtt az egész darabot eljátszani, elszavalni voltak kénytelenek. A múlt évadnak egyik főhibája volt a próbák idejének ilyképeni beosztása, sőt volt eset, hogy opera előadások napján is tartottak főpróbát, ami nagyfokú kiméletlenségnek és szakértelen: hiánynak jele. Reméljük, hogy az idén ez a rendszer nem fog megmaradni, ami kívánatos ugy magára a társulatra, mint az előadások sikerére nézve.

* **A tűz.** Egy regény került ily cím alatt a magyar könyvpiacra, amelyért csaknem párbajt kellett vívnia szerzőjének. Az eset nem volt mindennapi s az összes lapjai élénken foglalkoztak vele, a párisi Figaró pedig vezércikket szentelt neki. A szerző, aki ily módon maga is csaknem regényhőssé lett: Gabriele d'Annunzio, a nagy olasz író, költő és drámaíró. És mivelhogy a *Tűz* cselekménye éppen szakasztott olyan tragikának és költőnek tüzes szerelmi viszonya körül fordul meg, mint amilyen Duse és d'Annunzio, az egész világ voltaképpen nagy, heves önvallomást és leleplezést látott a minden ízében rendkívüli regényben. Mindenki elismerte, hogy ez a könyv mestermű, de sokan szemére lobbantották a szerzőnek, hogy vallomásaiban ily messzire tartozott Marcel Prevost, a nálunk is jól ismert francia regényíró, aki Duse Eleonora érdekében szállott sakra és élesen megtámadta d'Annunziót. E támadás s a rákövetkező ríposzt majdnem párbajba világszerie ismert író. Már ez is elég volt arra, hogy a *Tűz*-et siettek a legtöbb európai nyelvre lefordítani, nagy irodalmi sikerét azonban főképp

lebilincselő érdekességének köszöni. Egy nagy művész és egy nagy költő szerelmi regénye ez, színtere Velenczének bűbajos panorámája, amelynek leírása csodásan szép. A regény mellékalakjai Margherita olasz királyné, Wagner Rikárd, Liszt Ferenc és az olasz irodalmi világ több kitűnősége. Egészen új világot mutat be a szerző oly mesteri előadásban, hogy ez az egy mű is elégséges volt világhíre megalapítására. A rzenzációs könyv most magyar fordításban is megjelent Szilágyi Béla kiadásában, aki nagy gonddal fordította le és felette izléses, elegáns formában adta ki. A gazdag, színes toritékba fűzött kötet ára 3 korona, vagy diszes stilszerű kötésben 5 korona s kapható minden hazai és pályaudvari könyvkereskedésben Aradon, Kerpel Izsónál (Andrássy-tér 20.) Könyvpiaczkon e legfrissebb ujdonsága méltán számot tarthat az egész magyar olvasóközönség legnagyobb érdeklődésére.

A persa sah Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 26.

A Hungária-szálló környékét ma reggel is óriási néptömeg lepte el. A sahot várták, aki pedig az egész délelőttöt ismét lakosztályában töltötte.

A sah tegnap éjszaka 12 órakor feküdt le. Másfél óra hosszat arisztonozott és énekelt, azután elaludt. Ma reggel 7 óra 45 perczkor kelt föl. Nem fürdött, hanem nyomban reggelizhez ült. Egy körtét, egy fürt szőlőt, másfél piskotát evett meg és hozzá egy csésze teát ivott. Délelőtt tíz órakor a következők irták föl neveiket a kitett ivre: Tallián Béla, a képviselőház alelnöke, Bollati R. olasz főkonzul, Below német főkonzul, Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok, Jablánszky, Czibulka, Gaudernack és Durmann altábornagyok, Loutfi bey török konzul és Rosner Ervin báró a fegyvergyár igazgató-elnöke.

Fél órával később Széll Kálmán miniszterelnököt fogadta a sah. A korányelnök magyar diszruhában jelent meg. Ma viselte először a perzsa Timsah Hamajunt rendjelet, amelyet tegnap a sahtól kapott. Széll Kálmán negyed óráig tartózkodott a sahnál és megköszönte a kitüntetést. A miniszterelnököt Nermán kán kísérte le kocsijához. Ugyancsak megjelent a szállóban Apponyi Lajos gróf magyar udvarnagy és Rudnay Béla főkapitány, akit Tallián őrnagy hivatott.

(A rendjeleső.)

Es most megkezdődött a rendjeleső. Garmaaszámra hordták a folyosókon a rendjeleket tartalmazó dobozokat. A jelenvoltak között nyomban ki is osztották.

A nap- és oroszán-rend első osztályával Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Darányi Ignác földmivelési, Hegedüs Sándor kereskedelemügyi, Lukács László pénzügyi, Plósz Sándor igazságügyi, Wlassics Gyula vallás- és közoktatási, Cseh Ervin horvát, Széchenyi Imre őfelsége személye körüli miniszterek és Tarkovics József államtitkár lettek kitüntetve. A nap- és oroszán-rend második osztályát kapták: Romy Béla dr., Faschó-Moys Sándor dr., Bezerédy Viktor dr., Sélley Sándor dr., Szerényi József, Lakatos Aladár, Mándy Lajos miniszteri tanácsosok, Vértessy Kálmán osztálytanácsos, Molnár Viktor dr., Hummel Szaniszló, Töry Gusztáv dr., Gyulányi Lajos, Popovics Sándor, Balogh Vilmos, Tormay Béla miniszteri tanácsosok, Papp Elek, Horváth Elemér miniszteri osztálytanácsosok, Márkus József főpolgármester, továbbá Kornfeld Zsigmond a Hitelbank vezérigazgatója, Marx János államvasuti igazgató és Hampel József dr. muzeumi ór.

A nap- és oroszán-rend harmadik osztályát kapták: Hazay István dr. miniszteri titkár, Huszár Adolf segédhivatali igazgató, Décesey Lajos máv. üzletvezető, Lers Vilmos dr.

miniszteri titkár, Daróczy Lajos állomásfőnök, Szász Károly miniszteri titkár, Epperlein Oszkár fegyvergyári igazgató, Hegedüs Kálmán dr., Györy Loránd miniszteri titkár, továbbá Halmos János Budapest polgármestere, Mészáros Imre az Opera igazgatója, Jellinek Henrik a közúti vasúttársaság vezérigazgatója és Pászty István miniszteri titkár.

A nap- és oroszán-rend negyedik osztályát kapták: Hollan Sándor dr. segédtitkár, Rényi József dr. fogalmazó és Alszegehy Kálmán az Opera főrendezője.

A rendőrség kitünt. téseit közvetlenül Rudnay főkapitányhoz, a hadsereg tagjainak kitüntetését pedig közvetlenül Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnokhoz küldötték.

Rudnay Béla főkapitány a II-ik osztályu nap és oroszán-rendet kapta. Splényi Ödön báró és Urs Nándor rendőrtanácsosok ugyanennek a rendnek a III-ik osztályát, Beniczky Tamás rendőrfelügyelő pedig a IV-ik osztályt. Burger J. Károly a Hungária-szálló igazgatója szintén kapott rendjelet, még pedig az oroszán és naprend IV-ik osztályát. Radics Béla pedig, aki tegnap este az ebédnél muzsikált, aranyérmét kapott. A többi kitüntetettnek listáját csak később állitgatták össze. A rendőrség között igen sok a kitüntetett. A szálló személyzete között ötszáz forintot osztott ki a sah.

(Bevásárlások. — Reggeli.)

Dél felé Sterényi József miniszteri tanácsos, az iparügyi osztály vezetője jelent meg a szállóban. Utána hatalmas csomagokat czipeltek, a kereskedelmi muzeum háziipar cikkeit. A sah nyomban fogadta Sterényi miniszteri tanácsost és apróra megmutogatta neki a kalotaszegi varrottásokat és egyéb iparcikkeket. A sah figyelemmel nézegette az egyes darabokat és 1200 korona értékű árut vásárolt. Az áruk meg szemlélése fél óráig tartott. Pontban 12 órakor dejeunerhez ült a sah. A menü ez volt:

Consommee Imperial,
Solla et gigol d'aguean peti pois et pommes
souffléés Ferisau de Boheme a la brocha,
Salde francais,
Compote variée,
Roulade de pommes a la Hongroise,
Fromages,
Fruits assorties,
Melons,
Café noir,
Szomodni ó-bor,
Rière de Kóbánya,
St. Julian L. Duboise,
Liqueures.

A menü-kártyát egy csárdajelenetet ábrázoló kép díszítette. Ebéd után a sah lepihent. A kíséret délelőtt a várost tekintette meg.

(Izgalmas jelenet.)

A Hungária-szálló környékén a délután folyamán óriási néptömeg verődött össze, melyet a rendőrség csak kemény munkával tudott fék tartani.

A sah délután fél 3 óráig aludt. Negyed óra múlva érkezett a szállóba József Ágost főherceg hadsegédével. A főherceg, leszállott a kocsijáról, katonásan köszönt s felment a sah lakosztályába. Ezután a szálló elé egy másik udvari fogat is érkezett, mely a főherceget és a veneéget satakocsizásra volt viendő.

Negyedóra hosszaiig időzött a főherceg a sahnál, ki azután József Ágost és Bertholdsheim báró lovassági tábornok kíséretében lejött a lépcsőn. A sah egyszerű ruhában volt, melyet csupán az aranyos válrojtok díszítettek. Elefántcsont nyelű kard volt az oldalán s keskeny mellövet viselt.

Mikor a lépcsőről a szálló előcsarnokába ért, rendkívül izgalmas jelenet játszódott le.

A szálló csarnokába nyíló iroda háttéréből egy szalon ruhába öltözött fiatal ember lépett elő és kezében hangjegy-füzetet tartva, a sahhoz lépett. A sah láthatólag visszarettent s az összes jelenlevők elálló lélekzettel, ijedten nézték a váratlan jelenetet. Mielőtt azonban a fiatal ember a sahhoz ért volna, József Ágost főherceg elébe ugrott s a szalon ruhás alakot öklével viszszalokta, miközben izgatott hangon kiáltotta:

— Was will er?

A fiatal embert a detektivek hamar közrefogták és a jobboldali folyosóra vitték. A sah pedig lassan hintójához ment s a főherceggel együtt beszállva, elhajtattott.

A szalonruhást a rendőrségre vitték, hol Iványi Sándor zeneszerzőnek mondotta magát s azt vallotta, hogy legújabb szerzeményét akarta a sahnak átnyújtani, azért közeledett a szálló lépcsőházában feléje. A vallomás teljesen valószínűnek látszott s a rendőrség a fiatal embert szabadon bocsátotta. Az eljárást azért az ügyben folytatják.

(Az új parlamentben és a Margit-szigeten.)

A sah délután három órakor elhagyta Hungária-szállóbeli lakását és József Ágost főherceggel, valamint kíséretével a Kishid-utcán, Szerviták terén, Deák Ferenc-utcán, Váczi-köruton és az Alkotmány-utcán keresztül az új parlamentbe hajtatott. A gyönyörű palota rendkívül megnyerte a sah tetszését és csodálkozással nézte a gyönyörű kilátást, mely a parlamenti épületről a Dunára nyílik.

Félórai tartózkodás után újra kocsira ült a társaság és megindult a Margitszigetre. A sziget panorámája már a Margit hidon meglepte a saht, aminek többször kifejezést is adott. A szigetet kocsiról tekintették meg, miközben a felső részen levő fürdőépület előtt érdekes jelenet játszódott le. A sah leszállt kocsijáról és — nyilván vallásának szokásaihoz hiven — odalépett a fürdőépület előtt diszlekedő virágágyhoz, letépett egy szál virágot, megszagolta azt, azután vizet hozatva, előbb ivott egy kortyot, majd megmosta az arcát, zsebkendőjével megtürölközött, és egyben tudatta József Ágost főherceggel, hogy most már elég volt a sétaból.

A társaság erre újra kocsira ült és visszahajtatott a Hungária-szállóba.

(A sah a parkklubban.)

A Margitszigetről visszajövet, a sah a Hungária-szállóban egy órán át pihent, este 6 órakor pedig elhajtattott a parkklubba, hol hetvenegy személy számára volt terítve.

A parkklub amugy is fényes termei ez alkalomból káprázatos pompát árasztottak. Mindenütt csillogás, fényes, valóságos királyi pompa fogadta a saht. Az ebédülő gyönyörűen fel volt díszítve s villamlámpák szórták a fényt a fehér asztal nehéz ezüstjére.

Az asztalfőn a sah foglalt helyet, a tőle jobbra levő szék üresen állott, melyen tul József Ágost főherceg következett. Közöttük, mint az előző alkalmakkor a tolmács állott A főhely körül ültek: Emin szultán, Mirza Ali nagyvezér, Széll Kálmán miniszterelnök, Nermán kán, Lobkovitz herceg hadtestparancsnok, Szapáry Pál a parkklub igazgatója, a miniszterek, Beniczky Ferencz főispán, Márkus József főpolgármester, Halmos polgármester, Rudnay főkapitány, Perczel Dezső a képviselőház elnöke, Apponyi Lajos gróf udvarnagy, Vámbéry Armin, Andrássy Aladár gróf.

Az első tósztot József Ágost főherceg mondta francia nyelven a sahra; ezután a sah a királyt és a főherceget köszöntötte fel.

(A Telefon Hirmondó és az Opera.)

Az ebéd után a sah a Telefon Hirmondó kagylóján a tiszteletére rendezett hangversenyt

hallgatta. A Telefon Hirmondó, mely a sahnak már a párisi vilákiállításán kinyerte tetszését, a kereskedelemügyi miniszter felhívására direkt vonalat épített a park-klubba.

A hangverseny négy számból állott: Először Kunos Ignác orientalista perzsa nyelven üdvözölte Kelet legnagyobb urát, azután mérvadó helyről jött felszólításra F. Pewny Irén asszony, az Operaház művésznője, mint a magyar klasszikus zene kitűnő interpretálója, Erkel Hunyady Lászlójából a *Lagrange* áriát énekelte, majd *Dióssyné Handel* Berta, az Opera művésznője és *Küry Klára*, a Népszínház primadonnája énekelte.

A sah ezután az *Operába* ment, hol *Aidát* játszották. Innen visszatért lakására.

(A sah elutazása.)

Muzaffer ed-Din holnap délelőtt 11 órakor utazik el Budapestről. A nyugoti pályaudvaron éppen olyan ünnepélyességgel vesznek tőle búcsút, mint aminővel fogadják. Megfog jelenni *József Agost* főherceg, a miniszterek, katonai méltóságok, a főváros képviselői. A diszszázad viselni fogja a sahtól nyert rendjeleket.

Bertholdsheim báró lovassági tábornok a saht Zimonyig kíséri el.

Mennyiért borotválják az aradi embert — Londonban?

— Egy aradi mérnök kalandja. —

Arad, szeptember 26.

A párisi kiállításra szép számban mentek városunkból, és nagy része onnan tovább ment egy füst alatt Londont is megcsodálni.

A nagy városokban mindenütt található most Aradról és azért nem is ment csodaszám-ba, hogy *Brüsszelben* a világhírű igazságügyi palota egyik folyosóján szembe találkozott egy aradi fiskális egy aradi mérnökkel, ki ifju nevével készült Párisba és onnan Londonba.

A fiskális, ki már bejárta volt a nevezett városokat, jó tanácsokkal látta el a mérnököt és egyebek között a londoni tartózkodásra ajánlotta azt a szállodát, melyben ő lakott és egyszerűsége figyelmeztette, hogy a szállodával szemben van egy gyümölcsös bolt, melynek tulajdonosa aradi ember, kinek kalandos élet-történetét a lapokban már megírtuk.

A mérnök meg is fogadta a jó tanácsot és Londonba érve meg is szállt az ajánlott fogadóba. Másnap reggel, mielőtt körutjára indult volna, a szállodában lévő fodrászhoz ment, hogy ott megborotváltassa magát.

Az angol Figaro nagy ügyességgel végezte dolgát és valami kérdést intézett a mérnökünkhöz. A mérnök azonban nem értette meg. Erre a Figaro jelekkel kérdezte, hogy a fejét nem karná-e megmosatni?

A mérnök a fejével intett, hogy nem bánja, ha megmossa a fejét. Ez is megtörtént — a mérnök a tükörbe nézett és nagy meglepődésének adott kifejezést, mit a Figaro hajlongva vett tudomásul. Mikor fizetésre került a sor, a borbély megmondta, hogy mi az ára.

Mérnökünk csak annyit értett, hogy shillingről van szó, de hogy hány shilling, azt nem értette.

Erre a Figaro ujjával kívánta megértetni és megmutatta először mind a tie ujját, azután még hat ujját.

A mérnök majd elszédült, hogy a borbély 16 shillinget kért, ami a mi pénzünkön körülbelül 9 forint hatvan krajczárt, vagyis 19 korona 20 fillért tesz ki.

E kérdés fölött egy kis eszmecsere fejlődött ki a mérnökünk és a borbély között. A borbély angliusul perorált, a mérnökünk pedig

magyarul és legtöbbször ezeket a szavakat használta:

— Az istenit a tolvaj angliusának!

A dolog vége az volt, hogy a mi emberünk zsebébe nyult és leszurt 19 korona 20 fillért.

De nem azért volt mérnök, hogy ki ne cizirkalmazta volna a teendőket. Eszébe jutott, hogy szemben van a szállóval egy aradi gyümölcsárus, — elment rögtön oda és elpanaszolta a borotválás keserű történetét.

A földi azonnal segített a baján és a sarki rendőrnél tett jelentést a dologról.

Ez a rendőr átment a borbélyhoz, csak egy-két udvarias, de erélyes szót váltott a Figaróval és ez benyult a fiókjába és átadta a 19 korona 20 fillért a mérnökünk kezébe.

Roppant megörült ennek a gyors igazságszolgáltatásnak és két shillinget vissza akarta adni a borbélynak.

Semmit! — mondja a rendőr — ez a büntetése, örüljön, hogy csak ennyivel megelégszem.

Erre a rendőrt kínálta meg a mérnök néhány shillinggel.

A rendőr azonban kalapjához emelte kezét és ily szavakkal ajánlotta magát:

— Mister itt idegen, azért engedje tudomására adnom, hogy angol rendbiztos kötelességét teljesíti, de nem vár érte elismerést. Goddam!

A mérnök ezután a reá várakozó nejéhez sietett, kinek vidám arccal mondotta el, hogy az aradi embert ingyen borotválják Londonban.

Apróságok a sahról.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 26.

A sahról, az uralkodók gyöngyéről, a korszakok királyáról több apró intimitás és pikantiát beszélnek el környezetének tagjai.

Valóságos tündöklő nap ő Európa egén, a melybe a kis csillagok behullanak, vagy legalább is beleszeretnének hullani.

A mesés pazarlás, a bűvös kincsek varázserővel hatnak Európa demimondjaira. De ez épenséggel nem meglepő. Ha Meneliknek, a nagy negusnak is voltak don juáni hajlandóságai, hogyne volnának a királyok királyának, a ki e tekintetben valóságos középkori gourmand.

És ha csak demimondeokról volna szó, nem is szólnánk, hanem, mint a sah egyik magasrangú tisztviselője elbeszélte, valóságos versenygés indult meg Párisban, különösen a házmestermamak körében, hogyan helyezhetnék el leányaikat a teheráni háremben...

És hogy messze ne menjünk, hát Budapestben is jelentkezett egy jószívű mama... valami olasz asszony volt.

A nagyvezir azonban sajnálattal tudatta, hogy a legnagyobb uralkodó nem fogadhatja. Már fáradt, igen fáradt s ezért rossz kedvű is...

Az opera előadásán csupán a perzsa vendégek voltak teljesen józanok azok közül, akik az udvari ebéden jelen voltak. Sem az ebéden sem az előadás alatt a viláért sem akartak egyebet inni a limonádénál és fagyaltnál. Vajjon mi véleményük lehetett néhány urról, a kik csillogó szemekkel, de hebegő nyelvvel beszélgettek, azaz szerettek volna beszélgetni velők.

Pedig a kíséret több tagja beszél francziául, sőt néhányan németül is.

De valamennyien tudnak magyarul is — két szót.

— „Köszönöm” és „tessék.”

A viláért sem köszönték volna meg a magyar urak kisebb szivességeit másként, mint

magyarul. E két szóra alighanem Vámbéry tanította őket.

Érdekes, hogy a diszleodásra czobolyprém-mel bélelt bundákban jöttek el a perzsa főméltóságok. Amugy is meleg volt benn, mekkora rekkenő hőséget érezhettek ők. A sah izzadt is bele. Többször törölgette a homlokát.

Nagy érdeklődéssel tudakozódtak ciceroneiktól a magyar urak iránt, a kik közül csupán *Fejérváry Géza* báró nevét jegyezték meg. Az operában minden notabilitásnak a nevét feljegyezték.

— Ki is az az ur, ott a főherceg páholyában — kérdezte Zehiret Dole főszertartásmester, — be van mutatva, de már nem tudom kicsoda.

— Az kérem *Wlassics* kultuszminiszter — szólott a cicerone, s magyarul hozzátette: „Szent Isten, ez nem ismeri *Wlassicsot*!”

— Igen kérem, ez *Wlassics* — ismételte a főur előtt.

Az egyik operaházi tisztviselő nagy örömet szerzett a nagyvezirnek. Künn időztek az erkélyen, a midőn a hivatalnok előveszi a nikkellórát. A nagyvezér figyelemmel nézi az órát, majd nagy örömmel kikapja a tisztviselő kezéből.

— Ugy-e, hogy üt ez az óra! — kérdi tőle.

— Igen, szól ez meglepetve és megdöbbenve.

— Nohát nekem is van ilyen, épen ilyen, ez is üt — s azzal előveszi az óráját s ki mondhatatlan örömmel hasonlítja össze a két órát.

— Ön is Párisban vette, ugy-e?

Van a környezetben két ur, a kikről a magyar urak nem tudják, urak-e azok valóban Perzsiában is, vagy csak itt csaptak fel uraknak. Mig ugyanis valamennyien a többiek közül fekete ruhában járnak, ez a két ur hosszú szürke kabátban sétálgatott a páholyokban és páholyok körül.

Szürke kabát, hosszú fekete nyakkendő és rongyos czipők: e ruházat jellemezte őket.

— Nem czipőtisztítók ezek Teheránban? — kérdezték a magyar urak egymástól.

HIREK.

— A király Görzben. Nagy ünnepek közt ülnek meg e hó 29-én Görzben ő felsége jelenlétében Görz és Gradiska a Habsburg-Lotharingiai házhoz való tartozandóságnak negyvenedik évfordulóját. A király szombaton este érkezik meg Görzbe és vasárnap délutánig marad ott. Kíséretében lesz *Körber* osztrák miniszterelnök is.

— Széll Kálmán a jászberényiekhez. *Apponyi* Albert gróf vasárnapi beszámolója alkalmából a jászberényi szabadelvűpárt üdvözlő táviratot küldött Széll Kálmán miniszterelnökhöz. A táviratra a miniszterelnök a következőket válaszolta:

Szives megemlékezésüket őszinte örömmel, mély hálával fogadtam. Ez örömet és hálát fokozza a melegség, mely szavaikból hozzám szól. A szabadelvűpárt őszinte ragaszkodása és bizalma adhat egyedül erőt, hogy a programomban lefektetett elvek szerint teljesíthessem a szabadelvűpárt és a kormány vezetésével járó nehéz feladatokat. E bizalmat hozza az önök üdvözlete, miért fogadják újból köszönetemet.

— A Darányi-szohor. *Darányi* János, Arad város néhai főorvosa emlékére emelendő szobor

ügyében 1890-ben száz tagból álló bizottság alakult, mely kebeléből hat tagu szűkebb bizottságot küldött ki. Most, hogy a szobor ügye napirendre került, a szűkebb bizottság ülést tartott. Ma délelőtt fél 12 órára volt kitűzve az ülés ideje, mikor *Salacz Gyula* polgármester elnöklete alatt megjelentek: *Pekár Károly*, *Steinhardt Mór dr.* és *Halmay Andor*. A bizottság két tagja *Boros Beni* és *Parecz István* a megalkotás óta elhunyt. A mai ülés ilyenformán arra szorított, hogy a hat tagra való kiegészítés szükségét mondta ki. Az ügyben legközelebb a százas bizottság fog intézkedni.

— **Lapunk mai számához**, a vidéki előfizetések megkönnyítése céljából, *pósta-utalvány* van mellékelve.

— **Október 6.** Az aradi vértanuk kivégzésének 51-ik évfordulóját az idén nagy kegyelettel fogja megünnepelni Temesvár közönsége is. A belvárosi plébánia-templomban *Brand József* plébános tartja nagy segédlettel a gyászistentiszteletet, a melyen a temesi honvédegyelet teljes számban és a zászlóival fog részt venni. *Nagybecskerekéről* írják lapunknak: A közigazgatási tanfolyam hallgatói is rendeznek külön gyászünnepeket a nemzet vértanui emlékére. Reggel a piaristák templomában gyászmisét hallgatnak, utána szavalatokkal és énekkel elegyes emlékünnepet rendeznek és végül két társukat Aradra küldik, akik a vértanuk szobrára babérkoszorút tesznek, feliratos szalaggal a nagybecskereki közigazgatási tanfolyami hallgatók nevében.

— **Szegedi vendégek Aradon.** *Bokor Pál* szegedi városi tanácsnok és *Tóth Mihály* főmérnök ma Aradon időztek. Tanulmányozták a vágóhid berendezését és egyebek között, megnézték a nyári színházat. A vendégeket *Virág Lajos* főmérnök kalauzolta.

— **Sándor király és szülői.** *Sándor*, szerb király és anyja *Natalia* között ujabban ismét nagy a harag, mely abból a levelezőlapváltásból eredt, melyről annak idején mi is hírt adtunk. Most, mint *Belgrádból* jelentik, *Natalia* udvarhölgye, *Oreschkovics Ruzicza* kisasszony, a királynő megbízásából levelet intézett az Ujvidéken megjelenő *Zastava* című lapnak, melyben kijelenti, hogy *Nataliának* egy zárt levelét, mely *Simonovics* ezredesnek és kamarásnak szült, a belgrádi rendőrség föltörte és elolvasta. A laphoz intézett nyilatkozathoz mellékelve volt *Natalia* azon levelének másolata, melyet a belgrádi nőgyógyászhoz intézett, melyet a lap szövege szerint közöl. Ebben a királynő kijelenti, hogy fia, *Sándor király*, már három esztendeje megszakított vele minden közlekedést és vele, édes anyjával mit sem törődött. Az a kötelék tehát, mely őt Szerbiához kötötte, el van szakítva. Ne is gondoljanak tehát Szerbiában többé rá, mert ő egész életében nem tér oda vissza többé soha. *Milán királyra* vonatkozólag azt írják, hogy bizalmi férfit utján azt üzentette fiának, hogy a jövőben, ép úgy, mint eddig is, *korrektül* fog viselkedni. A házasságot, mint befejezett ténny tekintti, mely előtt sajnálkozásának dacára meghajol. Ő sem tér vissza többé Szerbiába. Értékes butortárgyait már Bécsbe szállították, a hcl *Milán* állandóan lakni fog. A király környezete a *Milán* és *Sándor* közötti végleges szakítást nagyon fájlatja. A király hangulatát legjobban jellemzi egy kijelentése, melyet legutóbb tett:

— **Legnagyobb ellenségeim** ez idő szerint: *a szülőm!*

— **A vízvezeték vitás ügye.** A simándi-uti felüljáró építése miatt áthelyezendő vízvezeték csövek ügyében a tanács, mint megirtuk, már másodízben felszólította a vízvezeték társulatot, hogy a szükséges munkákat végeztesse

el; ez a szerződés értelmében kötelessége volna, de amennyiben saját költségén nem lenne hajlandó az áthelyezési munkálatot fogantatosítani, állítólagos igényeit jelentse be azután. A vízvezeték társulat azzal válaszolt, hogy az áthelyezést nem csinálja meg, mert a szerződés ide vágó pontja szerint ez a felüljárót építő magy. kir. államvasutak kötelessége.

— **Házasság.** *Varjassy Árpád* kir. tanácsos, aradvármegyei kir. tanfelügyelő, ma kötött házasságot özv. *Kertay Ivánné* szül. *Lachnit Róza* urnóval.

— **Az ellopott Széchenyi-szobor.** Bécsből telegrafálják: A svábhegyi Széchenyi-szobor ellopása ügyében tegnap letartóztatott egyén végre megmondta valódi nevét. Neve *Weinberger Fülöp*, született *Storapán*, Zemplén-megyében és lakik Budapesten Váci-körut 58. sz. alatt. *Weinberger* hirhedt orgazda. E vétség miatt már ismét el volt ítélve három évig terjedő börtönre. Midőn megkérdezték, hogyan jutott az emlékszoborhoz, erre kitérőleg válaszolt. Azt mondta, hogy e hó 14-én egy suhancz Budapesten 100 koronáért eladta neki a szobrot. Abhoz állhatatosan ragaszkodott, hogy az eladót közelebről nem ismeri. Bécsben a szobrot el akarta adni, ezért küldte el saját címére és maga utána utazott. *Weinbergert* átadták a törvényszéknek a szobor pedig mielőbb ismét visszakerül a Svábhegyre.

— **Az abruzzoi herceg expedíciója.** A krisztianiai bíróság előtt kihallgattak két olaszt, köztük *Caralli dr.*, az abruzzoi herceg expedíciójának eltűnt tagjai ügyében. A kihallgatottak kijelentették, hogy az eltűnt *Querini*, *Ollier* és *Stocken*, épp úgy, mint más külön expedíciók, el voltak látva instrumentumokkal, fegyverekkel, lőszerrel és tíz napi eleséggel a maguk és tíz kutyájuk számára. Ápril 22-én három norvégot mint segélyexpedíciót küldtek ki, de ezek a nélkül, hogy nyomra akadtak volna május 10-én visszatértek. További segélyexpedíciót nem küldenek. *Cavelli dr.* azt hiszi, hogy az eltűntek szerencsétlenül jártak és céltalannak tartja a további vizsgálatot.

— **Keresztény demokrácia.** *Rómából* jelentik, hogy a pápa a napokban enczyklikát fog kiadni, mely a keresztény demokrációról szól. A pápai hirdetés a keresztény demokrácia egyes követelményeit jogosnak tartja. Az enczyklika főképen Belgium, Franciaország és Olaszország katolikusainak szól.

— **Az orvosi honorárium** A belügyminiszterium, mint már említettük, a magánorvosok honoráriumának minimumát megállapította s s négy féle díjszabást léptetett életbe. Ennélfogva a magyarországi városok és községek négy osztályba jutnak. Első osztályu város Budapest lesz, ami azt is jelenti, hogy az orvosi honorárium itt éri el és a tetőpontot, noha a fővárosban igen sok a szegény ember. A második osztályba sorozandó városban már kevesebbet fizetnek, a negyedik osztályban pedig legkevesebbet. Hogy melyik város mely osztályba kerüljön, annak meghatározását a miniszter a városokra bizza, amelyekben máris mozgalom indult meg, hogy az utolsó vagy utolsó előtti osztályba jussanak, mert ez esetben az orvosi honorárium kisebb lesz. Es itt az az érdekes eset áll elő, hogy amíg a vidéki városok arra törekcszenek, hogy az állami hivatalnokok lakbéré náluk a magasabb osztályba soroztassék, addig az orvosi honorárium tekintetében az utolsó osztályért harcolnak. Igen valószínű azonban, hogy az orvosok nem igeu hagyják a maguk jussát és keresztül viszik, hogy a városaik előkelőbb sorba kerüljenek.

— **Szerencsétlenség egy lóversenyen.** A *Münchener Allgemeine Zeitung* jelenti *Zweibrückenből*, hogy a tegnap ott tartott lóversenyen *Siegfried* bajor herceg egy akadály átugratásánál lováról leesett. Sebei nem súlyosak.

Siegfried herceg, aki jelenleg 25 esztendő, legidősebb fia a nemrégiben elhunyt *Miksa* bajor hercegnek, néh. Erzsébet királyné legifjabb testvérének.

— **Merénylet egy rendőrfőnök ellen.** Mai lapunkban megemlékeztünk arról a merényletről, melyet tegnap éjjel *Bismara*, Róma városainak rendőrkapitánya ellen intéztek. A merénylet, mint Rómából jelentik, ma elfogták. A merényletnek semmiféle politikai háttére sincs, mint ahogy azt első pillanatban hitték. A gyilkossági kísérlet boszu műve. A merénylet egy elbocsátott közrendőr volt. *Bismara* állapota nem súlyos.

— **Bucusu a legényélettől.** Most, hogy a vadvirágos pázsiton megsárgul a fű és egyre nagyobbodik a zörgő avar, a posta violaszin pecsét alatt hosszú leveleket röpit széjjel a falukba. A levelekben katonának hívják a besorozott legényeket. Esténként szomorú nótába öntik az elalvás fájdalmát a katona sor alá siető fiatalok. Maholnap itt van október elseje s be kell majd „rukkolni.“ A behívó leveleket már az egész országban szétküldték a hivatalok.

— **Két napos tűz.** A kurtakéri határban, mint tudósítónk írja, *Lóvi Ignác* apateleki kereskedő gabonájának csépelése közben tűz ütött ki. A cséplőgépből kipattanó szikrától egy nagy asztag zab tüzet fogott. Menteni semmit sem lehetett, úgy hogy az asztag ezerötszáz keresztje mind elégett. A tűzhöz, mely két napig tartott, a borosjenői tűzoltók is kivonultak, de munkájuk csupán a szomszéd kazlak megvédésére szorított. A leégett kazal 4000 forintra volt biztosítva.

— **Hivatalvesztésre ítélt végrehajtó.** A nagybecskereki kir. törvényszék *Kiss Sándor Olivér* módosi kir. járásbírói végrehajtót a btkv. 403. §-ába ütköző hivatali hatalommal való visszaelés miatt két hónapi fogházra és viselt hivatalának elvesztésére ítélte azért, mert egy végrehajtás alkalmával brutálisan viselkedett egy tanítónóval szemben.

— **Sipidó megkerült.** Az olvasó tudja, hogy a brüsszeli esküdtszék fölmentette *Sipidót*, ki nemrégiben merényletet kísérelt meg a velszi herceg ellen. *Sipidó*, élve a fölmentő szóval, minden feltűnés nélkül és rögtön elhagyta a törvénytermet. Mire az ügyészségnek eszébe jutott, hogy mégis csak jó volna őrizetben tartani a vakmerő suhanczot, míg a semmitőszék kimondja a végső szót, akkorára már *Sipidó* messze járt s azóta a belga natóság bottal üti az élelmes ifju nyomát. Hónapok teltek el azóta, most aztán végre mégis megadódott Belgiumnak legalább az a vigasztalás, hogy hírt szerzett róla, hol van mostanában *Sipidó*. Eppen idején, mert a semmitőszék most fogott bele a merényletügy felülvizsgálatába. Brüsszeli távirat szerint egy belga rendőr talált rá *Sipidóra* — Párisban. Persze rögtön szerette is volna hazaszállítani, de a francia hatóság megtagadta a kiadását, mert *Sipidó* akkor szökött meg Belgiumból, amikor még szabadlábon volt, illetőleg amikor még a felmentő ítélet után nem mondották ki újból rája a vizsgálati fogság fentartását.

— **A tulbuzgó csendőrség.** A görzi csendőrség Görz vidékén nagyon lelkiismeretesen és pontosan teljesíti szolgálatát, hogy a gyanus személyek bevándorlását meggátolja. Hivatalos és elismerésre méltó buzgósága azonban mulatságos félreismerésbe keverte a csendőrséget. Két embert szólított fel a maguk igazolására és ez a két ember véstetlenül Görz-Gradiska tartomány két legfőbb közigazgatási tisztviselője. *Robliában* gróf *Gräss* tartományi helytartót, *Gradiska* közelében *Kiacsinszki* tartományi helytartót tartóztatta fel a csendőrség és személyük igazolását kérte tőlük.

— **Fogház a sör habja miatt.** Egy müncheni sörmérésben egy törzsvendég észrevette, hogy a sörkorsója sohasincszen egészen tele, mikor sört rendel, hanem mindig csaknem a fele hab. Panaszkodott a gazdának, de hiába. Mikor végre megunt a féltelt poharakból a habot nyelni, egy ilyen gya-

nusan telt poharat két tanu jelenlétében a járásbíróhoz vitt s ott letétbe helyezte. A vizsgálatot megindították s a csapos legényt „befejezett család büntette” miatt hat heti fogházra ítélték. Az a bíró, aki ezt az ítéletet kimondotta, kétségkívül jó sörivő lehetett!

— **Agyonlőtt kassziros leány.** A kávéház aranyziradás trónusánál kezdődött szerelmük, a sok színű pálinkásüvegek szomszédságában. A leány csak elkésve tudta meg, hogy a szerelmes férfihoz egy más valakinek több joga van, — a feleségének. Félre állt, de a férfi erőszakos szenvedélye mindenütt üldözte őt, míg egy napon életére tört. Ez év május 7-én Pécsen — mint tudósítónk írja — a Nyil-utca 25-ik szám alatti házban *Borbély Gyula* szita-kötő gyilkos merényletet követett el *Rab Teréz* kávéházi kassziros leány ellen. *Borbély Gyula* már évek óta szerelmi viszonyt folytatott *Rab Teréz*szel, közös háztartásban éltek, de egy napon a leány megtudta, hogy *Borbély* nős. A felesége maga jelent meg lakásukon. *Rab Teréz* ekkor ott hagyta szeretőjét és beállt ismét kassziros leánynak. — A „Nádor” kávéházban volt alkalmazva egy ideig, de *Borbély* felesége egyre üldözte őt, úgy, hogy a leány *Siklóra* költözött. A leány május 7-én reggel hazament Pécsre édes anyja látogatására. *Borbély Gyula* ezt megtudta valahogy és még az nap délután felkereste a leányt és arra kérte őt, hogy éljen ismét együtt vele. — A leány nem egyezett bele, mert a szerelmes ember felesége egyre azzal fenyegette őt, hogy vitriollal fogja leönteni, ha az urával folytatott viszonyt meg nem szakítja. A leány tiltakozása annyira elkésztette *Borbélyt*, hogy előrántotta revolverét és kétszer a leányra lőtt. Míndkét lövés talált, a jobb és balkarján sebezte meg *Rab Terézt*. A leány ezután elmenekült, *Borbély Gyula* pedig megszökött, de még az nap kézrekerítette őt a rendőrség. *Rab Terézt* nyolcz hétig gyógykezelték a kórházban és ekkor saját kívánságára kibocsátották onnan, de sebe napról-napra jobban elmérgesedett. Csütörtökön *Rab Teréz* meghalt és másnap el is temették. Szombaton estefelé azonban újból felásták a leány sírját, a koporsót kiemelték a gödörből. Mindez a vizsgálóbíró utasítására történt, mert bonczolás útján akarták megállapítani, vajjon a leány a kapott lövések következtében halt-e meg, vagy talán más betegség idézte elő halálát, mert ez a *Borbély Gyula* ellen folyamatba tett bűnügy egyik főpontját képezi. A bonczjegyzőkönyv szerint a leány halálát a lövések idézték elő.

— **A regény vége.** Szomorú tragédia nyert befejezést *Berlinben* — mint onnét telegrafálják — egy öngyilkossággal. Előtt őt esztendővel történt, hogy a német *Steinthal* orvosok egyik elegáns, fiatal orvosát, *Steinthal* dr. még orvosnövendék korában ösmeretséget kötött egy *Sanke* Eliz nevű kétes hírű hölgygyel. A fiatal orvos az ösmeretséget még akkor is fentartotta, mikor már tanulmányait befejezte és mikor már a *Bellealliance*-színház orvosa lett. Végre azonban megunt a viszonyt és szakítani akart a leánynyal. Heves jelenet játszódott le erre az orvos lakásán az orvos és a leány között, mely azzal végződött, hogy a leány revolvert rántva agyonlőtte az orvost. *Sanke* eliz, aki ekkor alig volt 25 esztendő, a börtönbe került. A törvényszék három évre ítélte el, de a leány büntetésének csak a felét töltötte ki. Másfél év után megkegyelmeztek neki. Kiszabadulása után egy ideig még közbeszéd tárgyát képezte az eset, de azután elhallgatott róla a hír. Csak a rendőrség vett tudomást arról, hogy a szép *Eliz* előbb folytatott életét újból megkezdte. Junius elején *Sanke* Eliz lakást bérelt a *Griebenow*-uton és varrónőnek jelentette be magát. Pár nap előtt a leány anyja kétszer is ellátogatott hozzá, de a lakás ajtaját mindig zárva találta. — Ma reggel ismét ellátogatott leányához és midőn az ajtót újra zárva találta, azonnal lakatost hozatott és felnyitatta azt. — Borzalmas látvány tárult a szegény öreg asszony elé. Leánya verbe fagyva hevert az ágyon fölragott erekkel. Az ágyon egy éles kés volt, melylyel ereit fölmeteszte. A szomszédok orvost hoztattak, aki sebeit bekötözte. Rövid negyedóra

multán újból orvosért küldtek, mert a leány nagyon rosszul lett és nagy volt a gyanu, hogy mérget is vett. Az életunt leányt kórházba szállították, a hol a rendőrség nyomban kihallgatta. Tették okáról semmiféle felvilágosítást sem akart adni. A vizsgálat azonban kiderítette, hogy meghiusult házassági terv adta kezébe az éles kést. Egy tisztességes, özvegy munkásember akarta elvenni a leányt, de értesülve a leány zajos multjáról, szakított vele. Az öngyilkos állapota súlyos.

— **Öngyilkos tanító.** Szabadkáról írják: Ma reggel a szívébe szurt egy tanító, s most súlyos sebével a kórházban fekszik. *Balogh Antal*nak hívják az életunt tanítót, ki elég jó módban élt családjával. Van egy kis vagyona is, amelynek jövedelméből és tanítói fizetéséből tellett nemcsak a legszükségesebbre. És éppen ez okozta azt, hogy ma reggel akart megválni az élettől, mert utóbbi időben gyakrabban mulatozott, állítólag tegnap is és egy megmondhatatlan pillanatban öngyilkosságot követett el. *Balogh Antal* 30 éves, javakorabeli ember s 8—10 év óta tanító. Először *Ludas* pusztán volt, később *Kelebiára* helyezték át. A tanyai tanítósokdás azonban sehogysem tetszett neki. Gyakrabban mondogatta, hogy megunt már künn az életet. Ehez járult még az is, hogy valami családi-üny miatt végtelenül elkésredett és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Ma reggel, mialatt felesége a szobában volt elfoglalva, kiment a konyhába és egy éles konyhakést a bal oldalbordák alatt a testébe szurt, azután kirántotta és eldobta. A seb rendkívül súlyos. A kiáltásra felesége kirohant a szobából és ott találta a szerencsétlen embert nagy vértócsában. Azonnal orvosokért küldött, de időközben megérkeztek a mentők is, akiket értesítettek az esetről. Ezek bekötözték a sebet és *Baloghot* a kórházba vitték. Az orvosok előtt alig hallható nagon mondta, hogy öngyilkosságot követett el. A rendőrségnél is azonnal megindították a vizsgálatot, de a sebesültet kihallgatni nem lehetett. A kórházban azonnal megoperálták, de felgyógyuláshoz kevés a remény.

— **Egy panoptikum égése.** *Kremsierben* leégett a *Hersmann*-féle panoptikum. Tegnap-élt este 9 órakor, mikor nagy közönség töltötte meg a viaszalakok bódéját. robbanás történt és ugyanabban a pillanatban lángokban állt a bódé. Szerencsére a robbanás nem okozott pánikot; a közönség egyrésze nyugodtan távozott, a másik pedig a kiállított tárgyakat sgített kimenteni, csak hogy nagyon csekély eredménnyel, mert a lángok szélesebben harapództak el és a puha viasz egy pillanat alatt olvadásnak indult. Ott lehetett igazán minden földi dolognak hiúságát látni és tapasztalni, mennyire egyenlő vége van mindnyájunknak, midőn *Faure* elnök gyilkosa, *Casario*, karjai közé omlott; itt a Szakálas *Miss Pastrina* a milói *Vénus*-szal rózsaszínű viasz patakká egyesülve kigyózik a földön tova, s végül rablógyilkosok és királyok, művészek és hírhedt örültek, gyermekek és aggok, szép leányok és rut banyák, milliomasok és koldusok egyetlen viaszterget képeztek, amelyből ugyanaz az átható kellemetlen büz terjengett szerteszét. A panoptikum tulajdonosa nem biztosította a gyűjteményt. Kára 10.000 forintra rug.

— **Az inspekciós könyv.** A kolozsvári rendőrségen igen nagy a baj. Nem tudják beírni a legutóbb történt lopást az inspekciós könyvbe. A lopás pedig úgy válik a rendőr előtt valósságos és számbavehető valamivé, ha már benne van az inspekciós könyvben. A rejtelmes és kétségbeejő ügynek pedig nincs és nem lehet olyan megoldása, mert a legutolsó lopást fizikai akadályok miatt nem lehet beírni. A dolog tudniillik úgy áll, hogy az inspekciós könyvet lopták el a kolozsvári rendőrségtől.

— **A tisztviselők fogyasztási szövetkezet** igazgatósága értesíti a tagokat, miszerint *Révész Nándor*, *ifj. Klein Mór* és *Kerpel Izsó* könyvkereskedők tankönyvek és írószerek bevásárlásánál a szövetkezeti tagoknak, bárcaival való fizetés esetén 10% árkedvezményt adnak.

— **A főherceg és a rezervista.** *Jenő* főherceg az idén jelen volt *Insbruckbau* a tartalékosok lövőgyakorlatain. A főhercegnek egy alkalommal föltűnt, hogy egy nagy szakállas rezervista fejcsóválva nézegeti a *Mannlichert*.

— No, mi baja van a fegyvernek? — kérde tőle a főherceg barátságosan.

— Nagyon kicsi! — válaszol a rezervista.

— A régi fegyvert jobb szeretted?

— Ó igen.

A főherceg azonban nem érte be ezzel a rövid válasszal.

— Magyarázd meg, hogy érted ezt?

A tiroli csak hallgatott.

— Magyarázd meg az új fegyver előnyeit és hátrányait.

A rezervista egyre csak hallgatott, de a főherceg nem vesztette el a türelmét, hanem tovább kérdezgette:

— Tudod legalább, mi az az előny, (Vorthheil)?

— Nem szól, a szakállas rezervistn egész őszintén.

— Hát azt tudod-e, mi a hátrány (Nachtheil)?

A rezervista arca földerül:

— Már hogyn tudnám?!

— No mondd meg!

— Hát mi volna más, mint *madár*.

Most meg a főherceg bámult a különös beszéden. A hadsegéde azonban csakhamar megmagyarázta a dolgot:

— Ez az ember nyilván a bagolyról beszél, — úgy látszik, összetévesztette a *Nachtheil* és *Nachteule* szavakat.

Ugy is volt. Hanem *Jenő* főhercegnek ezután már nem volt türelme ahhoz, hogy a *Mannlicher* előnyeit és hátrányait kérdezgesse a rezervistától.

— **A leghosszabb vasúti köhid.** Ezt a hidat a pennsylvaniai vasut építi *Harrisbury* mellett. Ez a hid egy 1874-ben épített vashid helyére jön s a legtöbb vasúti hiddal szemben tulnyomó benne a kő, mely elnyomja az aczelt és vasat. Az új hidnak 3820 láb lesz a hossza és negyvennyolcz betven lábnyi távolságu ívből fog állani. Négy sinpár húzódik majd rajta végig és két esztendő múlva átadják a forgalomnak.

— **Érdekes fogadás.** Egy német papirgyár igazgatóságának az estélyén a napokban arról folyt a szó, hogy: mekkora minimális idő alatt változhatik át egy élőfa ujsággá. A vendégek egyike, aki szintén ért a dologhoz, azt állította, hogy egy napnál kevesebb idő alatt képtelenség a feldolgozás. A gyár igazgatója egy tél napot vitatott. Fogadtak tehát egy nagyobb, jótékony célra fordítandó összegbe, s abban egyeztek meg, hogy az estélyen jelenlevőkön kívül közjegyző jelenlétében döntik elfogadást. Az egész társaság és közjegyző kimentek másnap reggel hét óra harminczöt perczkor a közeli erdőbe s ott kivágattak három fát, amelyet azután azonnal egy gözfavágóba szállítottak, ahol a fát harmincz ccentiméter hosszú apró dar. bkákra vágdaltá össze a gép. Egy másik gép lisztne mü anyaggá őrlötte meg a fadarabokat. Ezt a maszszát a papirgyártáshoz szükséges egyéb anyagokkal keverték össze és ebből kilencz óra husz perczkor megvolt már az első iv papír, amelylyel rohant a gyárigazgató a legközelebbi, mintegy négy kilométerre lévő könyvnyomdába. A szedés készen állott és tíz órára megvolt az ujság. Így tehát csak két óra és huszonöt percz kellett ahhoz, hogy egy virágzó fából ujság váljék. Érdekes a dologban az, hogy harmincz perczet meg lehetett volna takarítani, ha a könyvnyomda a papirgyár közvetlen közelében van.

— **Kedvező alkalom.** Két legjobb gyártmányu egész új *zongora* gyári áron eladó. Megtekinthető: *Keppich* *Zsigmond*nál *Arad*, *Andrássy-tér* 19. (Központi szálloda.)

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (*Szabadság-tér* 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az *Aradi Közlöny* kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A két fátyolos hölgy.

— Rejtélyes öngyilkosság. —

Kolozsvár, szeptember 26.

Tegnap kora reggel az *apahidai* állomáson a Kolozsvárról érkező vonat I-ső osztályából két — alig 18 évesnek látszó — sűrűn lefátyolozott, fiatal, karcsu nő szállott le. Az elegáns, de egyszerű megjelenésű hölgyek több vasuti tisztviselőnek költötték fel a figyelmét. Kérdősködtek a szamosvölgyi vonat után s kielégítő választ kapván, nyugodtan várták a vonat beérkezését. A magasabbik nő a jeladásra egy első osztályú kocsihoz szállott föl, utána indult társnője is, de hirtelen, *amint a lépcsőre állott, minden felkiáltás nélkül, eszméletlenül a sínekre zuhant.* Az állomásfőnök s több vasuti szolga a fiatal nő segítségére siettek, de mivel minden kísérlet hasztalan volt, az orvos megérkezéig egy közelben levő vendéglőbe szállították.

Ezalatt a szamosvölgyi vonat tova robogott a magasabbik lefátyolozott nővel.

A különös és titokzatos eset hallatára doktor *Gspann* Károly apahidai körorvos azonnal az eszméletlen nőhöz sietett, hogy kísérletet tegyen a szerencsétlen leány megmentésére. Alig 18 évesnek látszó, karcsu termetű, csoda szépségű barna nőt tárt elő a föllebbentett fátyol. Az orvos mentő kísérletei után rövid ideig magához tért.

Eleinte félre beszélt, majd a hosszas kérdészködésre halk, reszkető hangon a következőket beszélte el:

— Nevemet nem mondom meg, nehogy szüleimet értesítsék. *Megmérgeztem magam én is, barátnőm is, ki talán már meghalt a vonaton.* Hiába mentenek meg, én újból megfogom magam mérgezni, mert meg akarok halni.

Homályosan annyit kivehetek beszédjéből, hogy szülei Budapesten laknak. Részletesen nem kérdezhették a leányt, mert ismételtlen összeesett.

Dr. *Gspann* a fiatal nő ékszerait s a ruhájában talált apróságokat megvizsgálta, de egyik sem derít világot az öngyilkos szép nő kitérére. — Az apróságok között volt:

3 köves, két karika — egy fonott, egyik H. R. (fölötte 7 águ korona) monogrammal ellátott — jeggyűrű; egy arany óra lánczczal s aranyziv csüngővel, egy arany nyakláncz, egy patkó alakú zöldes kövekkel ékített mellű közepén 3 szem opállal, egy arany láncz radnai Mária emlék csüngővel, két kis kulcs, egy zsebtükör s végül egy pénztárcza, melyben 6 frt 88 kr. volt.

Dr. *Gspann* világosan felismerte a mérgezés tüneteit s a Kolozsvárra induló vonatig szorgalmasan ápolta az eszméletlen nőt. — Mikor ide érkeztek Kolozsvárra, a „*Karolina*“ orsz. kórházba vitette, hol a szép, fiatal leányka most a halállal küzdökdi.

Az eset hallatára Hankó Veress Károly a kolozsvári járás főszolgabírája, szigorú nyomozatot indított a fiatal leányka kitérének és az öngyilkossági eset valóságának megállapítása végett.

TÖRVENYKEZÉS.

§ *Botrány* a zsinagógában. Tavaly ősszel a zsidók legnagyobb ünnepén, a hosszunapkor nagy botrányt idézett elő a szécsényi zsinagógában *Schwarz* Sámuel odaváló kereskedő. *Schwarz* ugyanis már régóta ellenséges indulattal viseltetett a hitközség rabbija *Müller* Salamon iránt, és nem egyszer kifejezést is adott abeli véleményének, hogy ha kipszthatná a községből, 100 forint utiköltséget adna neki.

A nevezett ünnep napon a rabbi felment az előimádkozói helyre és hozzáfogott az ájtatossághoz. A mint ezt *Schwarz* észrevette, odakiállított neki:

— Most a kántornak kell imádkoznia, a rabbi menjen le!

A rabbi békés hangon leszólt:

— Most én imádkozom.

Az izgága *Schwarz* a templomgondnokhoz rohant és hangosan követelte, hogy a rabbit távolítsák el az előimádkozói helyről. A gondnok békéltette, de *Schwarz* mind hangosabban kiáltozott, a mi az ájtatos hívők között nagy megbotránykozást idézett elő, a mi a legmagasabb fokra hágott akkor, midőn így kiáltott fel:

— Mondják meg a rabbinak, hogy akassza fel magát!

Az istentisztelet félbeszakadt és *Benedek* Samu hitközségi elnök tanácskozássra hívta össze az előjárókat, a kik azt határozták, hogy *Schwarz*nak a rabbit meg kell követnie. Ez sok huzódózás után meg is történt, de az elnök nem elégedett meg ennyivel, hanem panaszt emelt *Schwarz* ellen a balassa-gyarmati törvényszéknél, a mely vallás elleni vétség miatt el is ítélte 30 napi fogházra átváltoztatható 150 forint pénzbüntetésre, mit a tábla is helyben hagyott, de a m. kir. kuria ma *Neményi* bíró előadása alapján a büntetést 30 korona pénzbüntetésre szállította le.

— **Vérgőzö ácslegény.** A budafoki Abel-féle korcsmában e hó 24-én este rémes eset zavarta meg a mulatozó vendégek jókedvét. *Hellinger* Lőrincz ácslegény berugott állapotban kést rántott elő, s a nélkül, hogy a legcsekélyebb szóváltást történt volna, úgy szurta mellbe *Czimbalmos* Jakabot, egy budafoki parasztagdának a fiát, hogy az szenvedett sérülése következtében rövid idő múlva meghalt. De ez még nem volt elég *Hellinger*nek. A másik asztalnál nyugodtan borozgató s mit sem sejtő *Hasz* József tüzérkatona mögé került s a *Czímber* testéből kirántott véres kést ennek hátába szurta. Mikor *Hasz* a szurásra megfordult, *Hellinger* a kést halántékába szurta. Erre a kettős gyilkossági esetre felháborodott vendégek felugrálva, üldözőbe vették *Hellinger*t, aki ekkor már kiugrott a kocsmáján. Ekkor jött vele szemben *Meichl* György nevű budafoki ember, akit *Hellinger* egy hatalmas késszurással szintén leterített. A vérgőzö ácslegényt a budafoki csendőrök tudták csak hosszú küzdelem után ártalmatlanná tenni. A pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája Dr. *Osváth* Imre bíró, *Szikszay* Sándor és *Andreánszky* Jenő dr. törvényszéki orvosokkal nyomban kiment a helyszínére s megejtette a szemlét s felbonczoltatta az áldozat *Czímber* Jakab holttestét. A kihallgatások után *Hellinger*t megvasalva bezárástólta erős fődőzet alatt a pestvidéki törvényszéki fogházba. Bünygyében a vizsgálat folyamatban van.

Használt iskola-könyvek

erős keménykötésben

fél árban kaphatók,

gymnasium, reál

és tanítóképző intézet részére

valamint a többi tanintézet számára is.

Teljes raktár tiszta és jókarban lévő könyvekből.

Veszünk polgári fiu és felső kereskedelmi iskolai használt könyveket.

INGUSZ 1. és FIA

könyvkereskedésében

a *Kun, Fülöp* és *Usath-féle gazdasági és általános ismétlőd iskolai olvasókönyv főbizományi raktára.*

Arad, templom-utca.

NAPIREND.

Szeptember 27. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Kozma. — Protestáns naptár: Kozma. — Görög keleti naptár (szeptember 14.): Szent I. feltalálása. — A nap két 5 óra 39 perczkor, nyugszik 5 óra 30 perczkor. — A hold két 9 óra 18 perczkor, nyugszik 6 óra 52 perczkor. Időjárás. Légnyomás reggel 7 órakor 765.0 milliméter, délután 2 órakor 763.6 milliméter. — Hőmérsék reg-

gel 7 órakor C° + 14.3. délután 2 órakor C° + 22.2. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3. délután 2 órakor D. 2. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm. Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, jelentékeny csapadék nélkül.

Szabadságharczi emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 óratól délután 6 óráig. Belepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Erekllye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 27. Iskolaszéki ülés délután 4 órakor.

Szeptember 29. Az 1900. évben besorozottak egyrészenek tánczvizalma (Városüzlet.)

Szeptember 30. Az aradi iparos ifjak önképző- és betegsegélyző-egyletének közgyűlése délelőtt 16 órakor.

Október 6. A vértanúk emlékezete.

Október 7. A szekudvari önszegélyző egyesület mint szövetség közgyűlése délután 3 órakor.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

H. E. Pécska. Lapunk előfizetési ára olycsekély, hogy kedvezményes árat sem egyesületeknek, sem tanítóknak nem engedélyezhetünk.

B. K. Arad. Forduljon Telkes Simonhoz, a név-magyarosító egyesület elnökéhez Budapestre.

X. Hivatalos neve „Aradi verseny-egylet.“ A folyó ügyeket Urbán Ivan ur intézi, felvilágosításokért hozzá kell fordulnia.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDES.

— **Sertésforgalmi korlátozások módosítása.**

A cs. és kir. osztrák belügyminiszter folyó évi szeptember hó 15-én kelt rendeletével a sertésvésznek Ausztriába történt behurcolása miatt azonnal kezdődő érvényességgel a sertéseknek Ausztriába való bevitelét ujabban még a következő területekről tiltotta meg: Csanád vármegye battonyai, kovácsházai, központi és nagylaki járásából és Makó r. t. városból, Arad vármegye pécskai járásából és Békés vármegye orosházai járásából.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 26.

Déltől őzsde. Buzakinálát kielégítő, vételkedv mérsekelt. Nyngodt irányzat mellett 30,000 métermázsa került forgalomba. Egyéb gabonanemő forgalom nélkül. Időjárás derült, szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.62—7.63
Buza 1901. áprilisra	8.06—8.07
Rozs októberre	7.14—7.16
Rozs 1901. áprilisra	7.44—7.45
Zab októberre	5.20—5.21
Zab 1901. áprilisra	5.51—5.52
Tengeri szeptemberre	6.80—6.90
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.99—5.—
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.60—7.61
Buza 1901. áprilisra	8.06—8.07
Rozs októberre	7.14—7.15
Rozs 1901. áprilisra	7.46—7.47
Zab októberre	5.18—5.19
Zab 1901. áprilisra	5.48—5.49
Tengeri szeptemberre	6.65—6.75
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	5.01—5.02
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

korona

Osztrák hitelrészvény	654.—
Magyar hitelrészvény	668.—
Leszámitolóbank részvény	440.—
Rima-Murányi vasmű részvény	535.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	664.50
Közuti vasut	602.—
Városi villamos vasut részvény	288.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 26. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 97 — 98 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 96 — 97 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 98 — 99 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéslelészám. Szeptember 23-án volt készlet 38550 darab, szeptember 24-én főlhajtattott 287 darab, szeptember 24-én elszállított 584 darab, szeptember 25-én maradt készletben 38253 darab. Ualet: Változatlan.

S z e s z ü z l e t.

— Szeptember 26. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter 1/2%, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 11 korona métermázsánként.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. szeptember 26.

Magyar aranyárjádék 4%	95.40
Magyar koronajárjádék 4%	90.80
Magyar arany 4 1/2%	100.—
Magyar ezüst 4 1/2%	98.—
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földchermentesítési kötvény	89.75
Magyar italmegváltási kötvény	98.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	183.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	142.—
Osztrák papírjárjádék	98.80
Osztrák járadék ezüst	96.75
Osztrák járadék arany	96.85
Koronajárjádék	97.15
1860-iki államsorsjegyek	132.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	668.—
Osztrák hitelintézet részvény	653.—
Osztrák-magyar államvasút	664.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.32
Német birodalmi márka	118.30
London	242.—
Páris	96.20

Használt iskola-könyveknél a bekötést ingyen adom.

Használt iskola-könyvek

minden iskola részére
erős kemény kötésben

és tiszta, kifogástalan állapotban

félárban kaphatók

KERPEL IZSÓ

könyvkereskedésében

ARADON, Andrassy-tér 20. szám, (Aréna-épület.)

Használt tankönyveket cserében vagy készpénzért negyedáron átveszek.

Kiváló tisztelettel:

2596

KERPEL IZSÓ.

Ugyanott egy jó erkölcsű fiu mint tanuló alkalmazás' nyer.

C S A R N O K.

Gyógyulás.

Írta: Csehov Antal.

Orosz eredetiből fordította: Ambrozovics Dező.

II-ik Fenixov Dikolrazov, az ösmert szavalóművész és komikus egy első osztályú kocsi külön szakaszában érkezett meg D. városába, vendégszerpelni. Mindazok, a kik őt a pályaudvaron fogadták, jól tudták, hogy az első osztályú jegyet a legjobb esetben az utolsóelőtti állomáson váltotta és addig harmadik helyen utazott; mindenki látta, hogy az előkelő vendégen, a hűvös őszi idő dacára is, csak egy nyári felleghajtó kabát s egy kiérdemesült macskabőr szipka volt, mind a mellett mikor a kocsi ajtajában fölbukkant második Dikolrazov kékes-szürke és álmos ábrázata, valamennyien kissé remegtek és vágyat éreztek az iránt, hogy vele megösmérkedjenek. Pocsecsnev igazgató, orosz szokás szerint háromszor homlokán csókolta a vendéget és haza vezette őt a lakására.

A művésznek megérkezése után két nappal kellett volna vendégszerpelését megkezdnie, de a sors másként döndött; egy nappal előbb sápadtan, szinte magánkívül rohant le a színház pénztárához az igazgatóhoz és kijelentette, hogy második Dikolrazov nem játszhatik.

— Nem játszhatik! — mondotta Pocsecs-

nev a haját tépve. — Mit szólnak hozzá? Egy hónapig, egy teljes hónapig rőfös betűkkel hirdettük, hogy Dikolrazov fog játszani, büszkélkedtünk, törtük magunkat, fölszedtük a bérleti pénzeket s most egyszerre ilyen gyalázat! Hm? Ezért kevés volna az akasztófa!

— De hát mi van vele? Mi történt?

— Rézsze az átkozott!

— Baj is az! Majd ki alussza magát.

Előbb felfordul, mitsem hogy kialudja magát! Még Moszkvából ismertem őt: ha elkezd pálinkát inni, akkor legalább két hónapig szakadatlanul iszik. Iszik! Iszik! Nem... ilyen már az én szerencsém! Miért is vagyok ilyen szerencsétlen! Miért is születtem ilyen boldogtalanságra! Miért is függ az én fejem fölött egész életemben ezek átka!? (Pocsecsnev ugy hivatásánál, mint természeténél fogva tragikus volt, s így a melie verésével kísért erőteljes kifejezések igen jól illettek hozzá.) Milyen aljas, gyáva és megvetésre méltó ember vagyok én, hogy így meghajtom fejemet a sors csapása előtt! Az ilyen embernek, a kit még az ág is huz, nem-e okosabb egyszer s mindenkorra véget vetni ennek a szájalmas szerepnek, s golyót röpíteni az agyába? Mit várok még? Istenem, mire várok még?

Pocsecsnev a tenyerével eltakarta az arcát és az ablak felé fordult. A pénztárnál a pénztároson kívül még sok más színész és színházi ember állott, úgy, hogy nem volt hiány jó tanácsokban, vigasztalásban és biztatásban; de persze mind inkább csak filozófiai elmélkedés vagy jóslgatás volt, s a „ne törődjék velé“-n, a „hjah-ja“-n és a „persze hogy perszé“-n tul nem igen jutott senki. Egyedül a pénztáros, egy köpczös, rezes orru ember volt az a ki praktikusan fogta fel a helyzetet.

— De hát Lyvonics Prokl, — mondotta, — próbálja meg őt kigyógyítani.

— Az iszákosságot ugyan még az ördög se gyógyítja meg!

— Ugyan ne beszéljen így. A mi fodrászunk pompásan gyógyítja. Az egész várost ő kezeli.

Pocsecsnev rendkívül megörült annak, hogy legalább egy szalmaszálba kapaszkodhatik s alig öt perc múlva már ott állt előtte Grebeskov Fedor, a színházi fodrász. Képzelnék el egy magas csontos alakot, beesett szemekkel, hosszú ritka szakállal, barna kezekkel, gondolják hozzá a megdöbbentő hasonlatosságot a srófokkal és rugókkal mozgó csontvázhhoz, öltöztessék fel ezt a figurát hihetetlenül kopott fekete ruhába s megkapják Grebeskov hü arczképét.

— Adjon isten Fegyá, — fordult hozzá Pocsecsnev. Hallottam barátocskám, hogy te gyógyítod a rézszeget. Tedd meg nekem azt a szívességet és gyógyítsd meg Dikolrazovot! Berugott az istenadta!

— Üsse kő — szolt Grebeskov bánatos basszus hangon. — Kisebb fajta ficsurokat, kereskedőket és hivatalnokokat csakugyan gyógyítok, de itt egy országszerte hírneves emberről van szó.

— Nos és... mit tesz az?

— Hogy a rézszeget kihajtsam belőle, testének minden szervét és porcikáját föl kell forgatnom. Már most én felforgatom, ő pedig mikor kigyógyul, majd imígyen szol hozzám: „Hogy merészelted te kutya az én arczomat érinteni!?”

— No csak ne szabadkozzál barátocskám? Ha csakugyan értesz hozzá,, hát csak rajta! Fogd a sapkádát és gyereünk!

Mikor Grebeskov egy fertály óra múlva belépett Dikolrazov szobájába, a művész ott hevert az ágyán és dühös pillantásokkal nézett a függő lámpára. A lámpa nyugodtan függött, de második Dikolrazov le nem vette róla a szeméit és imígyen mormogott:

— Mit forgolódol! Majd adok én neked forgolódni! A palackot már összetörtem, téged is összezuzlak, várj csak! Á-á-á... a menyézet is forog... Értem már: összeesküvés. Te lámpa, lámpa... Minden másnál kisebb a gyalázatos, és mindennél jobban forgolódik! Megállj, ha mondom...

A komikus fölkel: s a lepedőjét is maga után huzva s az éjjeli szekrényről egy poharat levéve, odatántorgott a lámpához, fele utján azonban valami magas és csontos jószágba ütközött bele.

— Mi az? — ordított fel, vadul forgó szemekkel. — Ki vagy te? hogy kerülsz ide? Mi?

— Majd megmondom neked ki vagyok... üredj az ágyadba!

Be sem várva, hogy odamenjen az ágyához, Grebeskov felemelte az öklét, s olyan erővel ütött a takójára, hogy a művész mint a lapda esett bele az ágyába. Azelőtt alkalmasint még sohasem kapott verést, mert hatalmas rézszege dacára is bámulva és kíváncsian nézett Grebeskovra.

— Te... te megütöttél? Meg... megállj, te megütöttél?

— Meg én. Akarsz tán még?

Még egyszer odacsapott a szájára. Nem tudom, minek volt az a hatása a hatalmas ütéseknél-e, vagy az új, addig nem ismert érzésnek, de a művész szemel megszűntek forogni, s a józanságnak egy szikrája csillant föl bennük. Felugrott s nem annyival dühvel, mint inkább kíváncsian, elkezdte nézni Grebeskov sápadt arcát és foltos kabátját.

— Te... te verekszel? — motyogta. — Te... te... merészelsz?

— Hallgass!

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 26. —

Fehér Kereszt szálloda. Reiner Károly utazó Bécs. — Batt Ernest utazó Bécs. — Nyári Géza utazó Budapest. — Váry Károly utazó Bécs. — Elster József utazó Lemberg. — Ottermeyer Ottó utazó Bécs. — Hoffman József kereskedő Nagyvárad. — Sarger Ferencz utazó Bécs. — Löngenfelder Gusztáv utazó Bécs. — Denhoffer József utazó Kocsárd. — Grünberger Jenő kereskedő Nagyvárad. — Inere József vállalkozó Nagyvárad. — Donogó József kereskedő Szabadka. — Molnár Károly építész Szabadka. — Popovits Gusztó magánzó Gyula. — Fein Jenő kereskedő Szeged. — Krausz Henrik utazó Budapest. — Holzer Dávid utazó Budapest.

Központi Szálloda. Hartig Sándor műszaki tanácsos Budapest. — Nánasy Géza kárbeclő Budapest. — Gross Mihály kárbeclő Budapest. — Makay Emil pénzügyi felügyelő Temesvár. — Eisen-tádtér I. kereskedő Becskerek. — Philipp Zsiga kereskedő Budapest. — Steiner Lipót műkereskedő Budapest. — Baitz Roman utazó Bécs. — Supf Frigyes utazó Bécs. — Malován Károly utazó Bécs. — Schönebene Emil utazó Bécs. — Buda Ottó tanár Óvár. — Condrea Géza ügyvéd Kóbánya. — Gál Adolf vállalkozó Budapest.

Vass Szálloda. Sand S. utazó Bécs. — Groza János szentszéki titkár Nagyvárad. — Szabó Lajos utazó Budapest. — Berger Sándor utazó Bécs. — Mayer József utazó Grác. — Boka József zeneművész Kassa. — Kovács Sándor vállalkozó Lugos. — Aág Zsigmond utazó Budapest. — Tschek József utazó Páris. — Glück József borkereskedő Budapest. — Possert Ferencz téglagyáros Buttyin. — Dr. Stern Rezső és neje orvos Ujszentanna. — Miko Adrian fakeskedő Kőrösbánya. — Stern Mór utazó Budapest. — Kovács Sándor vállalkozó Lugos.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinról délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnáról este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	8.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. e.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjtel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	6.45	Személyvonat reggel	8.53
Személyvonat d. u.	4.25	Vegyesvonat este	6.50
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.03	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **Ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon lévő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosítom, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel Marsotzky Adél.

Szeplő, májfolt, bíbriros bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-féle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: 1 tégely 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és krém színben 60 kr.

Hajós-féle **IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamiltásoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Külön játék és díszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

Uton-utfélen azt mondják,

hogy:

NEM BOLDOG A MAGYAR!

Már hogyné volna boldog, mikor oly olcsón vásárolhat, mint a

színházi

versenybazárban,

melynek párja egész Magyarországon nincsen!

Bőr pénzerszények	7 krtól,	Szines férfi ingek redős mellel	93 krtól,
Iskola táskák	15 krtól,	Férfi harisnyák párja	8 krtól,
Könyvtartó szíjjak	15 krtól,	Férfi harisnyák kötött p.	14 krtól,
Zsebkések	10 krtól,	Férfi trico alsó ingek	55 krtól,
Ruha és hajkefék	15 krtól,	" " nadrág	50 krtól,
Csont evőeszköz párja	15 krtól,	" " vászon nadrág	49 krtól,
Tiszta aczél evőeszköz p.	30 krtól,	Női ingek és fűzők	49 krtól,
Bőr dohánytárca	19 krtól,	Női harisnyák	12 krtól,
Gummi nadrágtartók	15 krtól,	Női keztük	15 krtól,
Konty- és oldal-fésük	5 krtól,	Női fehér gallérok	12 krtól,
Hajcsattok és hajtük	3 krtól,	Női fehér kezelők	15 krtól,
Bontó és sűrű-fésük	15 krtól,	Moare selyem-öv minden színben	35 krtól,
Kepes albumok 100 lap.	40 krtól,	Női bőr-övek	30 krtól,
Piaczi vásár táskák	15 krtól,	Női trico alsó-ingek	40 krtól,
patent amerikai bőrb.	15 krtól,	Női mosó (voál) kötők	21 krtól,
Legujabb óra szerkezetű felhuzó játékok	40 krtól,	Fél szines szelű zseb-kendő tztja	55 krtól,
4 soros gallér drbja	11 kr.	Gyermek téli trico	30 krtól,
4 soros kezelő párja	19 kr.	Gyermek harisnyák	7 krtól,
Férfi ingek sima mellel	85 krtól,		
" " redős mellel	87 krtól.		

Külön játék és díszműaru osztály 7 és 15 kros árakkal. óriási választékban. És sok ezer elő nem sorolt tárgy: alkalmi ajándékok, tolelt cikkek, dessert servicek, mocca garnitúrák, liquer servicek gyertyatartók, kézi kosarak, sétatotok, fényképalványok, fogkefék, mosdószappanok, fali dísztányérok, butor és szőnyegporlók, kézi, fali és japán legyezők, inggombok, stb. óriási választékban kaphatók

a színházi versenybazárban

a vértanu szoborral szemben.

Külön játék és díszműaru osztály 7. 15 kros szabott árakkal.

Alkalmi vétel!

A Hangszerkiállítás alkalmából visszamaradt mintadarabok és pedig

Zongorák, Harmoniumok, Hegedük,

vonók, hegedütokok, zeneautomaták

(ARISTON, POLIPHON), stb. stb.

vám és szállítási költségek megtakarítása végett gyári áron eladatnak,

kedvező fizetési feltételek mellett

SCHREYER HARRY

hangszertermében Szabadság-tér 21. szám.

2379

BORSAJTÓK

bortömlők, csigatömlők

legjobb minőségben s legolcsóbban beszerezhetők

Baksay és Társa

műszaki és elektrotechnikai üzletében 2750

Arad, Eötvös-utca 12., I. wa.

KEFIR TEJ:

kefir gombával erjesztett tej, mely a gyomor falán keresztül gyorsan felszívódik és ez által nagy táperővel bír.

A gyomor és bélhuzamra gyakorolt enyhe izgató hatása által az étvágyat és az anyagforgalmát élénkíti.

Előkelő orvosi vélemények alapján kitűnő gyógytápszernek bizonyult.

2511 Kapható a „Hungária“ kávéházban is.

Sterilizált gyermekei

a legjobb gyermektápszer.

Nélkülözhetetlen oly anyáknak, akik gyermekeiket részben vagy egyáltalában nem táplálják. A csecsemő korának megfelelően higitva. Teljesen bacterium mentes. Az anyatejnek megfelelő alkatrészekből áll. Minden egyes étkezésre való adag légmentesen lezárt palackban sterilizálva, egyszeri táplálásra szolgál. Kezelése egyszerű s a természetes táplálással egyenértékű Prospektust, árjegyzéket, használati utasítást kívánatra bérmentve küldünk.

Dr. Singer János orvos és Rozvány György

gyógyszerész.

Sterilizált gyermekei, gyógy- és pasteurizált tej termelő intézete.

Aradon, Kossuth- és Batthyányi-u. sarkán.

Vendéglősök figyelmébe!

 HOL?

vásárolható legjobb és legolcsóbb

háztartási, szálloda, vendéglő

és kávéházi berendezés

s minden más e szakmába vágó cikk.

HAJEK ANTAL

üveg- és porcellán-kereskedésében 2710

Forray-utca. **ARAD.** Üveg-udvar.

Állami koronával ellátott üveg-edény!

Vidéki megrendelések azonnal továbbíthatnak!

Pontos és gyors kiszolgálás!

Legjobb szabás!

ARADI CZIPÉSZEK

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCZA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményű

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készít megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészlék, egy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Kitűnő minőségű anyag!

Csak saját készítményű áru!

Szép fekete haja lehet

Ha egy kísérletet tesz

Hajós Árpád gyógytárában

MELANOGENT hogy ha vesz.

Egy kísérlet elegendő

S egy forint csak az ára,

Gyönyörű szép fekete lesz,

Büszke lesz a hajára.

Vagy ha aranyzőke hajra

Könnyen akar szert tenni,

Hajós-féle patikában

GOLD-ELSET kell csak venni.

Biztos hatás, olcsó ára,

Kerül csak: **két koronába.**

Kapható egyedül csakis:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógytárában

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 22-İK SZÁM,

a megyeházzal szemben.

NEUMANN

**férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
ARAD,**

a Fehér Kereszt szálloda mellett.

SZABOTT ÁRAK!

Mérték szerinti megrendelések pontosan eszközöltetnek. 2381

Alapítva 1876.
Városi és megyei telefon 212.

WEINBERGER JÁNOS

cipő áruháza

A „NAGY CSIZMÁHOZ”
ARADON.

Fióküzlet: Temesvár, Jenő főherceg-u. 5.
Világhírű 2509

Triumph-cipő
egyedüli elárúsító helye.

Önkéntes uraknak! Előírással Bakkanások
nagy választékban megérkeztek!

Ékszertergyak

ezüst evőeszközök és valódi schweiczi órák alkalmi vételek által a legjutányosabb árban kaphatók:

Ugyanitt arany, ezüstneműek és

ZÁLOGJEGYEK

legmagasabb árban megvételnek 2504

DEUTSCH IZIDOR

órák, ékszerész Templom-utca, Minorita-palota

PÉNZ-

kölcsönt személyhitel gyanánt kaphatnak katonatisztek, városi s államhivatalnokok, továbbá biztos évi jövedelemmel bíró hitelképes egyének törvényes kamatláb és feltétlen discretio mellett. Megkeresések intézendők: „Coulans és discret” Szeged posterest. Anonym és közvetítő ajánlatok figyelembe nem vétetnek. 2738

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

36958. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés útján, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomások teheráru raktáraiban a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

állomás	1900. szeptember
Budapest Dpart	27-én
Miskolc sz. g. p. u.	27-én
Békés-Csaba	27-én
Eszék	28-án
Nagyvárad	28-án
Fiume	28-án

Budapest, 1900. évi szeptember 1-én.

Az igazgatóság.

Kész butor eladás.

Aki olcsón, szép és jó butort akar venni, használja fel a kedvező alkalmat s fáradjon el az

Arad, Kápolna-utca 6. sz.

alatti asztalos-üzletembe, ahol teljes háló-, ebédlő- és iroda szobaberendezéseket és egyes butordarabokat nagy választékban készletben tartok és olyanokra megrendelést készséggel elfogadok.

Tisztelettel 2378

Varga József.

Zűzijátékok!

mindenféle rakéták, színes görögüttek nagy választékban kaphatók

DÜRR GUSZTÁV

fűszer- és csemegekereskedése

Arad, József főherceg-ut 2. sz.

Az „Arany szarvas”-hoz.

Szöllős gazdák figyelmébe!

Több jó minőségű

(saját készítményű)

borprés

kapható 2744

PANKER VIKTOR

lakatosmesternél

Aradon, Akác-utca 1. szám.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyeszközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájalmak, neuralgia, mell s hashártya izzadmányok, fémmérgezések, (higany, zink, ezüst, ólom).

2. Vörbaj (higany s jódkúra segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérvérjés vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógy mód, massage vagy bepakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Belégő kamarák. (Inhalatió) Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurutnál, valamint tüdőátagnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógy mód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképesé tételére.

Havi díj 10 frttől feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának utasítása, avagy az én tanácsom szerint részeseül kezelésben. — Minden ténykedés személyes felügyeletem mellett fog történni. 2314

Dr. HECHT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Telefon szám 270.

STERNA

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltők

árúháza 2386

Aradon, Andrásstér.